СССР Давлат китоб палатаси
13 ЯНВ 1984
ОПИСАНО

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 298 (18.775). • Жума, 1983 йил 30 декабрь • Баҳоси 3 тийин.

БУТУН СОВЕТ ХАЛҚИ СИНГАРИ ЎЗБЕКИСТОН МЕҲНАТКАШЛАРИ ҲАМ КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ 1983 ЙИЛ ДЕКАБРЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ, КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БОШ СЕКРЕТАРИ, СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ РАИСИ ЎРТОҚ Ю. В. АНДРОПОВНИНГ ПЛЕНУМДАГИ НУТҚИДА ИЛГАРИ СУРИЛГАН ҚОИДА ВА ХУЛОСАЛАРНИ ЯКДИЛЛИК БИЛАН ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАМОҚДАЛАР, ЎНИНЧИ ЧАҚИРИҚ СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ТЎҚҚИЗИНЧИ СЕССИЯСИ МАТЕРИАЛЛАРИНИ ЗЎР ҚИЗИҚИШ БИЛАН ЎРГАНМОҚДАЛАР. УЛАР ВАТАНИМИЗ БАХТСАОДАТИ ЙЎЛИДА ЮКСАК УНУМ ВА ЗЎР ФИДОКОРЛИК БИЛАН ИШЛАШГА, ПЛАН ТОПШИРИҚЛАРИНИ БАРВАҚТ БАЖАРИШГА ВАЪДА БЕРМОҚДАЛАР.

ВАТАН ТИНЧЛИГИ ВА ҚУДРАТИНИ МУСТАҲКАМЛАЙЛИК!

ЎНИНЧИ ЧАҚИРИҚ СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ТЎҚҚИЗИНЧИ СЕССИЯСИ

КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1983 йил) Пленуми қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Ю. В. Андроповнинг нутқида баён этилган қоида ва хулосалар совет кишилари томонидан якдил маъқуллаб кутиб олинди. Бу муҳим сиёсий ҳужжат партия билан Совет давлатининг ҳозирги босқичдаги социал-иқтисодий сиёсатини яққол акс эттиради.

Партия иқтисодий стратегиясининг энг муҳим проблемалари — ўнинчи чақириқ СССР Олий Совети тўққизинчи сессиясининг диққат марказида турибди.

ИТТИФОҚ СОВЕТИДА

28 декабрь куни соат 15 да СССР Олий Совети палаталарининг Мажлислар залида СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг биринчи мажлиси бошланди.

Депутатлар **Г. А. Алиев, В. И. Воротников, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громико, Д. А. Кунаев, Г. В. Романов, М. С. Соломенцев, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, В. В. Шчербицкий, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, И. В. Капитонов, Е. К. Лигачев** ўртоқларни давомли қарсаклар билан кутиб олдилар.

Мажлис Иттифоқ Советининг Раиси депутат **А. П. Шитиков** раислигида ўтди.

Мажлис аҳли сессиялар ўртасидаги даврда вафот этган депутатлар Т. Ашимбоев, Я. П. Никулкин, М. А. Стельмахнинг хотирасини ҳурмат билан эсга олди.

Сўнгра Иттифоқ Советининг депутатлари Давлат плани билан мамлакат бюджети лойиҳаларини муҳокама қилишга киришдилар.

Иттифоқ Совети План-бюджет комиссиясининг раиси **В. А. Масол** СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1984 йилги Давлат плани билан 1983 йилда планнинг бажарилиши тўғрисида, СССРнинг 1984 йилги Давлат бюджети ҳамда 1982 йилги бюджетнинг ижроси ҳақида план-бюджет ва бошқа доимий комиссиялар номидан қўшимча доклад қилди.

КПСС Марказий Комитетининг сессия арафасида бўлиб ўтган Пленуми қарорлари, деб таъкидлади у, ҳар бир меҳнат коллективи юксак масъулиятни ҳис этиб, куч ва ғайратларни тўла-тўкис сарфлаб ишлашини, вужудга келтирилган ишлаб чиқариш ва илмий-техника потенциалидан самарали фойдаланишини талаб этади. Барча планларимиз муваффақиятли амалга оширилишининг гарови мана шундадир.

Палаталарнинг доимий комиссиялари план топшириқлари умуман КПССнинг ҳозирги босқичдаги иқтисодий стратегиясига мос келади, деб ҳисоблайдилар. Экономикани интенсив ривожланиш йўлига ўтказиш, халқ хўжалиги тармоқларида ва биринчи навбатда база тармоқларида ички имкониятлар ҳамда резервлардан фойдаланишни кучайтириш мамлакатни ривожлантиришга хос хусусиятдир.

Комиссия Озиқ-овқат программасини амалга ошириш масалаларини кўриб чиқиб, кўпчилик районларда агросаноат бирлашмалари колхозлар, совхозлар, корхоналар ва ташкилотларнинг ишини моҳирлик билан йўналтириб турганлигини қайд этди. Айни вақтда агросаноат бирлашмалари агросаноат комплекси айрим бўғинлари фаолиятидаги маҳкамачиликни бартараф этишга, унинг ишлаб чиқариш потенциалидан фойдаланишдаги камчиликларни тугатишга эътиборни кучайтиришлари керак.

Депутат СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1984 йилги Давлат планини ҳамда 1984 йилги Давлат бюджетини ва 1982 йилги Давлат бюджетининг ижроси ҳақидаги ҳисоботни комиссияларнинг тузатишларини ҳисобга олиб, тасдиқлашни комиссиялар номидан таклиф қилди.

МИЛЛАТЛАР СОВЕТИДА

Соат 15 да Катта Кремль саройида Миллатлар Советининг биринчи мажлиси очилди.

Депутатлар **В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, В. М. Чебриков, Э. А. Шеварднадзе, М. В. Зимянин, К. В. Русаков, Н. И. Рижков** ўртоқларни давомли қарсаклар билан кутиб олдилар.

Мажлис **В. П. Рубен** раислигида ўтди.

Мажлис аҳли сессиялар ўртасидаги даврда вафот этган депутатлар Ш. Р. Рашидов, А. К. Арамисов, А. А. Сурковнинг хотирасини ҳурмат билан эсга олди.

Миллатлар Советининг депутатлари Давлат плани ҳамда мамлакат бюджети лойиҳаларини муҳокама қила бошладилар.

Миллатлар Совети План-бюджет комиссиясининг раиси **Н. И. Масленников** СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1984 йилги Давлат плани билан СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1983 йилги планининг бажарилиши тўғрисида, СССРнинг 1984 йилги Давлат бюджети ҳамда 1982 йилги СССР Давлат бюджетининг ижроси ҳақида СССР Олий Совети Миллатлар Совети план-бюджет комиссияси ҳамда бошқа доимий комиссиялари номидан қўшимча доклад қилди.

Нотиқ Миллатлар Советининг доимий комиссиялари Иттифоқ Советининг комиссиялари билан биргаликда 1984 йилги СССР Давлат плани ва Давлат бюджетини дастлабки тартибда кўриб чиққанликларини ҳамда белгиланган суръатлар ва пропорциялар партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети шундан кейинги Пленумларининг йўл-йўриқларига мос келади ва улар халқ хўжалигини ҳар томонлама барқарор ривожлантиришга, ишлаб чиқариш потенциалини мустаҳкамлашга, халқ фаровонлигини юксалтиришга ва мамлакатнинг мудофаа қобилиятини кучайтиришга қаратилган, деб ҳисоблашларини маълум қилди.

Келгуси йилга мўлжалланган план ва бюджет, деди нотиқ, ўн биринчи беш йиллик вазифаларини амалга оширишда янги, масъулиятли марраларни белгилаб беради. Ана шу марраларга эришиш меҳнат коллективларининг юксак даражада уюшқоқлигини ва бир маромда ишлашини, ишлаб чиқаришнинг ҳар бир участкасида, бутун бошқарув соҳасида ташаббускорлик ва масъулиятни оширишни талаб қилади.

* * *

Музокараларда: Иттифоқ Советида — РСФСР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари **В. П. Орлов,** Белоруссия ССР Министрлар Советининг Раиси **В. И. Бровиков,** Украина Компартияси Харьков область комитетининг биринчи секретари **В. П. Мисниченко,** Қозоғистон ССР Министрлар Советининг Раиси **Б. А. Ашимов,** Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси **Н. Ж. Худойбердиев,** СССР темир йўллар министри **Н. С. Конарев,** Москва шаҳар Красногвардейский районидаги 579-ўрта мактаб ўқитувчиси **З. В. Киселева** ва бошқа депутатлар; Миллатлар Советида — Украина ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари **Ю. А. Коломиец,** РСФСР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари **В. И. Казаков,** Тбилисидаги Димитров номли авиация заводининг токари **Т. В. Ростиашвили,** Қозоғистон Компартияси Қизил-Ўрда область комитетининг биринчи секретари **Т. Есетов,** ВЦСПС раиси **С. А. Шалаев,** Могилев область Киров районидаги К. П. Орловский номли «Рассвет» колхозининг раиси **В. К. Старовойтов,** Ўзбекистон Компартияси Сурхондарё область комитетининг биринчи секретари **А. Каримов** ва бошқа депутатлар сўзга чиқдилар.

Сўзга чиққан нотиқлар КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Ю. В. Андроповнинг 28 сентябрь ва 24 ноябрдаги Баёнотларини ҳамда империалистик кучларнинг, айниқса, АҚШ ва унинг НАТОдаги иттифоқчиларининг милитаризми ва агрессивлиги кучайганлиги сабабли дунёдаги вазият яна кескинлашганлиги муносабати билан Совет ҳукумати кўрган чораларни якдиллик билан маъқуллашларини билдирдилар.

Палаталарнинг мажлисларида депутатлар киритган таклифларни кўриб чиқиб, шу масала юзасидан СССР Олий Совети қарорининг лойиҳасини сессияга тақдим этишни ташқи ишлар комиссиясига топшириш тўғрисидаги қарорлар қабул қилинди.

Депутатлар ўз нутқларида Совет Иттифоқи, социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари ядро урушининг хавфини бартараф этишга, жаҳонни сиёсий ва ҳарбий кескинликни юмшатиш йўлига қайтаришга қаратилган сиёсатни қатъий ва изчиллик билан амалга ошираётганлигини таъкидладилар.

Нотиқлар қуйидагиларни қайд этдилар: совет кишилари КПСС Марказий Комитетининг СССР Олий Совети сессияси арафасида бўлиб ўтган Пленуми қарорларини, ўртоқ Ю. В. Андроповнинг нутқида баён этилган қоида ва хулосаларни қизғин маъқуллаб, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш асосида халқ хўжалигида меҳнат унумдорлигини тубдан ошириш, Озиқ-овқат программасининг муҳим вазифаларини ҳал этиш учун курашга актив қўшилмоқдалар. Шаҳар ва қишлоқларнинг меҳнаткашлари ўзларининг зарбдор меҳнати билан Ватанимизнинг мудофаа қудратини яна ҳам кўпроқ мустаҳкамлашга азму қарор бергандирлар.

* * *

Мамлакатимиз давлат ҳокимияти олий органининг тўққизинчи сессиясида СССР Олий Советининг депутатлари социалистик экономикани такомиллаштиришнинг энг самарали йўлларини белгиламоқдалар. 29 декабрь куни сессия Кремлда палаталарнинг алоҳида-алоҳида мажлисларида ўз ишини давом эттирди.

Депутатлар КПСС XXVI съезди қарорлари қандай бажарилаётганини талабчанлик ва принципиаллик билан, чинакам омилкорона манфаатдорлик билан таҳлил этмоқдалар, коммунистик бунёдкорликнинг янги марраларини муҳокама қилмоқдалар, келажак учун тўғри хулосалар чиқариш мақсадида бутун диққат-эътиборни камчиликларга ва ҳал этилмаган масалаларга қаратмоқдалар.

ИТТИФОҚ СОВЕТИДА

Соат 10 да Катта Кремль саройида Иттифоқ Советининг иккинчи мажлиси очилди.

Г. А. Алиев, В. И. Воротников, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громико, Д. А. Кунаев, Г. В. Романов, М. С. Соломенцев, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, К. У. Черненко, В. В. Шчербицкий, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, И. В. Капитонов, Е. К. Лигачев ўртоқларни депутатлар давомли қарсақлар билан кутиб олдилар.

Мажлис Иттифоқ Советининг раиси **А. П. Шитиков** раислигида ўтди. СССРнинг 1984 йилги плани ва бюджети лойиҳаларини муҳокама қилиш давом эттирилди.

(Давоми иккинчи бетда).

ХАЛҚНИНГ ЮКСАК ИШОНЧИ

1984 йил 4 март СССР Олий Советига САЙЛОВЛАР

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ДЕПУТАТЛИГИГА НОМЗОДЛАР КЎРСАТИЛМОҚДА

Мамлакатда СССР Олий Совети депутатлигига номзодлар кўрсатиш давом этмоқда. Бу кампания КПСС Марказий Комитети 1983 йил декабрь Пленумининг қарорлари, ўртоқ Ю. В. Андроповнинг нутқи, СССР Олий Советининг ўз ишини туғаллаган сессиясида қабул қилинган ҳужжатлар туфайли юзага келган юксак меҳнат ғайрати ва сиёсий активлик жўш урган бир вазиятда ўтмоқда. Бўлиб ўтаётган йиғилишларнинг қатнашчилари партиянинг социалистик экономикани янада юксалтиришга, халқ фаровонлигини оширишга, ялпи тинчликни таъминлашга қаратилган йўлини якдиллик билан қўллаб-қувватлаётганликларини билдирмоқдалар, совет кишилари 1984 йилги топшириқларни муваффақиятли равишда тўла ва ошириб бажаришга, умуман беш йиллик марраларини эгаллашга азму-қарор берганликлари тўғрисида гапирмоқдалар. Совет кишилари давлат планини бажаришни ўзларининг ватанпарварлик бурчи деб билмоқдалар.

Меҳнат коллективлари давлат ҳокимиятининг олий органига ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва халқ зиёлиларининг энг муносиб, ғоят обрўли ва ҳурматли намояндаларини номзод қилиб кўрсатмоқдалар. Улар Коммунистик партия билан Совет давлати раҳбарларини СССР Олий Совети депутатлигига биринчи номзодлар қаторида якдиллик билан кўрсатмоқдалар.

РСФСР

СССР 60 йиллиги номли Костомукша кон-саралаш комбинатининг йиғилишида байрамона вазият ҳукм сурди. Бу йиғилиш мамлакат қора металлургия саноатининг улкан хом ашё корхонаси ҳаётида шонли воқеа — корхонанинг иккинчи навбати ишга туширилиши билан бир вақтга тўғри келди. Йиғилишни комбинат касаба союз комитетининг раиси В. А. Федосеев очди. Йиғилиш аҳли Ленин ордени кавалери пармаловчи И. С. Кустовнинг КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Юрий Владимирович Андроповни 371-Сегеж сайлов округидан СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатиш тўғрисидаги таклифини гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар.

— Карелия меҳнаткашлари Юрий Владимировични улуғ Ленин ишига чексиз содиқ киши сифатида яхши биладилар, — деди нотиқ.— Улуғ Ватан уруши йилларида Юрий Владимирович республика комсомол ташкилотига бошчилик қилди, мамлакатнинг шимоли-ғарбида партизан ҳаракатининг раҳбарларидан бири бўлди. Ватан учун машаққатли бўлган бу даврда у ана шу масъулиятли лавозимда шахсий мардликни, шафқатсиз ва маккор душман устидан ғалабага бўлган зўр иродани намоён этди. Барча совет кишилари каби Карелия меҳнаткашлари ҳам уни Ленин типидаги атоқли раҳбар, камтар ва самимий инсон деб биладилар.

Партия Юрий Владимировnatureвич Андроповни қаерга юбормасин, у ҳамма жойда ўзига хос ғайрат-шижоат ва сабот-матонат билан меҳнат қилмоқда, партия билан давлатнинг ички ва ташқи сиёсатига доир масалаларни дадил ва принципиаллик билан ҳал этмоқда.

Ю. В. Андроповни СССР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатиш тўғрисидаги таклифни комбинат партия комитетининг секретари Ю. Ф. Кузнецов, комбинат ишчилар таъминоти бўлимининг сотувчиси В. М. Табарина, комбинат бош директори Н. П. Ершов ва бошқалар қизғин қўллаб-қувватладилар.

Йиғилиш қатнашчилари айни вақтда Костомукша комбинатининг катта агломератчиси партиясиз В. Э. Сичевскийни худди шу округдан СССР Олий Совети Иттифоқ совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатдилар.

Йиғилиш **Юрий Владимирович Андропов** билан **Валентин Эдуардович Сичевский**ни Сегеж сайлов округидан СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатиш тўғрисида якдиллик билан қарор қабул қилдилар.

Москвада 79-шаҳар поликлиникаси коллективининг йиғилиши бўлди. Участка врачи М. А. Фомченкова КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Юрий Владимирович Андроповни Ворошилов сайлов округидан СССР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатишни таклиф қилди. У ўртоқ Ю. В. Андроповнинг партия ва давлат раҳбари лавозимларидаги собитқадам, ғайрат-шижоати, фаолияти ишчанлик ва инсоний фазилатлари, тажрибаси ва сиёсий донишмандлиги уни партия билан халқнинг иззат-ҳурмати ва ишончига сазовор этди, деб таъкидлади.

Юрий Владимирович Андроповни СССР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатиш тўғрисидаги таклифни врач, поликлиника партия ташкилотининг секретари Н. Д. Кузнецова қўллаб-қувватлади. Врач-терапевт И. А. Яшина муассаса ходимларининг таклифини қўллаб-қувватлаб, поликлиника терапия бўлимининг мудири Л. П. Шуригинани ҳам мамлакат давлат ҳокимиятининг олий органи депутатлигига номзод этиб кўрсатишни таклиф қилди.

Йиғилиш қатнашчилари **Юрий Владимирович Андропов** билан **Людмила Павловна Шуригина**ни Москва шаҳар 6-Ворошилов сайлов округидан СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига бир овоздан номзод этиб кўрсатишга қарор қилдилар.

Тюмень камвол-мовут комбинати коллективининг йиғилишида тўқувчилик цехининг тўқувчиси В. А. Измайлова КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихоновни СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатишни таклиф қилди.

Нотиқ социалистик экономикани ривожлантиришга ўртоқ Тихонов катта ҳисса қўшаётганлигини айтди. У партия XXVI съезди совет кишиларининг фаровонлигини ошириш юзасидан белгилаган социал-иқтисодий программани бажариш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилмоқда.

Тароқлаш цехининг ишчиси Л. А. Овчинникова бу таклифни қувватлаб, СССР Давлат мукофотининг лауреати, комбинат ишчиси Г. П. Яковлевани ҳам депутатликка номзод қилиб кўрсатди.

Йиғилиш қатнашчилари **Николай Александрович Тихонов** билан **Галина Петровна Яковлева**ни Тюмень сайлов округидан СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатиш тўғрисида бир овоздан қарор қабул қилдилар.

Рибинск моторсозлик заводи коллективининг сменалари ўртасида йиғилишлар бўлиб ўтди. Слесарь В. В. Баскаков КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари К. У. Черненкони СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатишни таклиф қилди. Нотиқ партия сиёсатини изчиллик билан амалга ошириш, коммунистик қурилишнинг ғоят муҳим соҳаларидан бири — идеология ишини янада юксалтириш ишига у катта ҳисса қўшганлигини таъкидлаб ўтди. Шундан кейин сўзга чиққан слесарь И. М. Шестаков бу таклифни қизғин қўллаб-қувватлаб, йиғувчи-слесарь Б. Ф. Ивановни ҳам депутатликка номзод қилиб кўрсатди.

Йиғилишда техника контроли бўлимининг контролёри О. М. Сафронова, дизель заводи касаба союз комитетининг раиси Г. И. Шагин, бошқа нотиқлар ана шу таклифларни қўллаб-қувватлаб гапирдилар.

Йиғилиш қатнашчилари **Константин Устинович Черненко** билан **Борис Федорович Иванов**ни Рибинск сайлов округидан СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатишга бир овоздан қарор қилдилар.

(Давоми иккинчи бетда).

ТОШКЕНТ. Тўқимачилар маданият саройида СССР Олий Совети депутатлигига номзодлар кўрсатишга бағишланган сайловолди йиғилиши бўлиб ўтди. Суратларда: йиғилиш қатнашчилари (чапда): Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Л. П. Казанцева пойтахт тўқимачиларининг номзодларини кўрсатмоқда.

В. Молгачев фотолари.

ПАРТИЯ РЕЖАЛАРИ—ХАЛҚ РЕЖАЛАРИ

ЯНАДА ЯХШИРОҚ ИШЛАЙМИЗ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг КПСС Марказий Комитети Пленумидаги нутқи колхозимиз меҳнаткашларида катта таассурот қолдирди. Коммунистик қурилишда улкан зафарларга эришаётган қаҳрамон халқимиз учун, планетада тинчликнинг бош таянчи бўлган севимли Ватанимиз учун қалбларимиз ифтихор туйғуларига тўлиб-тошди. Совет кишисининг фаровонлиги тўғрисида ғамхўрлик қилиш партия билан ҳукуматнинг диққат марказида турганлиги бизни қувонтиради.

Ўртоқ Ю. В. Андроповнинг нутқида айтиб ўтилганидек: «Озиқ-овқат программасини рўёбга чиқаришга аввалгидек катта эътибор берилиши керак». Бу борада колхозимиз чорвадорлари кўпгина ишларни амалга оширдилар. Чорвачилик маҳсулоти етиштириш соҳасидаги социалистик мажбуриятлар ошириб бажарилди. Айни вақтда маҳсулотнинг таннархи анча камайди.

Бизлар ўз имкониятларимизни яна бир бор пухта ўрганиб чиқдик, янги резервларни аниқладик. Бу резервлардан фойдаланиш чорвачилик маҳсулоти етиштиришни бир ярим баравар кўпайтириш имкониятини беради. Бу эса Ватанимиз куч-қудратини янада ошириш ишига бизнинг қўшадиган ҳиссамиз бўлади.

У. ҚОРАБОЕВ,
Бағдод районидаги «Большевик» колхози фермасининг мудири.

АНИҚ ҲАРАКАТ ПРОГРАММАСИ

Бирлашмамиз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг партия Марказий Комитети Пленумидаги нутқи текстини жуда катта сиёсий аҳамиятга молик ҳужжат сифатида кутиб олдилар. Унда халқ хўжалиги барча тармоқларини янада юксалтиришга, меҳнаткашлар фаровонлигини оширишга қаратилган аниқ ҳаракат программаси баён этилган.

Ҳозирнинг ўзидаёқ, айниқса, келгусида кўп нарсалар бизлар ишлаб чиқаришнинг техникавий даражасини қанчалик ошира олишимизга, ҳамма жойда бригада методини жорий этишимизга боғлиқ бўлади. Бирлашмамиз коммунистлари кейинги вақтда замонавий асбоб-ускуналарни жадал ўзлаштириш, маҳсулотнинг янги турларини ишлаб чиқариш учун кўпгина ишлар қилдилар. Партия комитети ҳузурида ташкил этилган фан-техника тараққиётини ривожлантириш масаласи билан шуғулланувчи комиссиянинг актив иш олиб борганлиги муваффақиятга эришишимизга кўмаклашди. Бу комиссияда цехимиз коммунистлари ҳам бор. Масалан, улар ёрдамида Кола ярим оролида ғоят чуқур қудуқ пармалаётган геология разведкачилари учун ноёб кабель ишлаб чиқариш таъминланди. Бригадамиз ва бошқа коллективлар йил топшириғини муддатидан илгари адо этдилар.

Бироқ шу нарса аёнки, корхона цехларида, айниқса, ёрдамчи цехларда бригада методига ўтиб ишлаш ва янги машиналарни ўзлаштириш ҳозирча суст амалга оширилмоқда. Ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг энг муҳим вазифаларини тезроқ ҳал этиш — ўртоқ Ю. В. Андроповнинг нутқига бизнинг жавобимиз бўлади.

Э. ШАМСИЕВ,
«Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмаси геофизик кабеллар цехининг ишчиси, партия группаси ташкилотчиси.

ХАЛҚНИНГ ЮКСАК ИШОНЧИ

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ДЕПУТАТЛИГИГА НОМЗОДЛАР КЎРСАТИЛМОҚДА

(Боши биринчи бетда).

УКРАИНА ССР

Оржоникидзе номли «Запорожсталь» металлургия комбинати ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ўз йиғилишларида КПССнинг ички ва ташқи сиёсатини, КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь Пленуми қарорларини қизғин маъқуллаяжакларини маълум қилдилар.

Вальцовкачи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. И. Волков КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. В. Шчербицкийни СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатишни таклиф этди.

Оператор В. Н. Власенков бу таклифни қўллаб-қувватлади ва металлурглар кўп минг кишилик коллективи номидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони вальцовкачи В. А. Орловни СССР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатиш тўғрисида таклиф киритди.

Йиғилиш қатнашчилари **Владимир Васильевич Шчербицкий** ва **Владимир Александрович Орлов**ни Запорожье-Ленинск сайлов округидан СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатишга қарор қилдилар.

Тернополь областидаги «Совет Украинасининг 60 йиллиги» колхозида бўлиб ўтган йиғилишда сут соғувчи М. П. Сусла КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. В. Шчербицкийни СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатди.

Тракторчи О. И. Гармагюк бу таклифни қўллаб-қувватлади ва колхознинг звено бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони У. В. Лендюк СССР Олий Совети депутатлигига номзодимиз бўлсин, деди.

Йиғилиш аҳли **Владимир Васильевич Шчербицкий** билан **Устиня Владимировна Лендюк**ни Чортковск сайлов округидан СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатишга қарор қилди.

БЕЛОРУССИЯ ССР

«Гомсельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг цехида кўп кишилик йиғилиш бўлди. Йиғилишда сўзга чиққан ишчи Т. И. Старченко КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихоновни СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатишни таклиф этди.

Ишчи А. А. Воедилов айтилган таклифни қўллаб-қувватлаб «Гомсельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси қуйиш ва нормалаш заводининг созловчиси В. М. Губановни ҳам СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатишни таклиф этди.

Сўзга чиққан барча нотиқлар кўрсатилган номзодларни қўллаб-қувватладилар.

Йиғилишда **Николай Александрович Тихонов** ва **Владимир Михайлович Губанов**ни Гомель шаҳар сайлов округидан СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатишга якдиллик билан қарор қилинди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР

Каттақўрғон районидаги Тельман номли колхоз клуби плакатлар ва ранг-баранг транспарантлар билан безатилди. Шиорлар деҳқонларни СССР Олий Советига сайловни унумли меҳнат билан нишонлашга, Озиқ-овқат программасини ҳал этишга салмоқли ҳисса қўшишга даъват этади. Деҳқонлар Каттақўрғон сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод кўрсатиш учун баланд руҳ билан йиғилишга келдилар. Йиғилишни колхоз касаба союз комитетининг раиси Т. Қаюмов очди.

Илғор механизатор Б. Турсунов минбарга чиқади.

— Мамлакат давлат ҳокимиятининг олий органига сайловга тайёргарлик КПСС Марказий Комитети 1983 йил декабрь Пленумининг қарорлари, СССР Олий Совети сессиясининг иши туфайли вужудга келган ялпи меҳнат активлиги жўш урган вазиятда ўтмоқда, — деди у. — Пленум ва сессиянинг муҳим ҳужжатларида халқ хўжалигини янада ривожлантириш йўллари кўрсатиб берилди. Унинг асосий йўналишлари — жамоат ишлаб чиқариши самарадорлигини ўстириш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ресурсларни қаттиқ тежаш зарурлиги таъкидлаб ўтилди. Хўжалик деҳқонлари сайловни янги меҳнат муваффақиятлари билан кутиб олишга, суғориладиган ҳар гектар ер самарадорлигини оширишга ҳозирлик кўрмоқдалар.

Халқ ўзининг энг яхши вакилларини ҳокимиятнинг нуфузли органлари бўлган Советларга номзод қилиб кўрсатмоқда. Улар ўзларининг кундалик ишлари билан мамлакатимиз куч-қудратини оширишга, меҳнаткашлар фаровонлигини ўстиришга кўмаклашмоқдалар. Мен колхозимиз меҳнаткашлари номидан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Константин Устинович Черненкони Каттақўрғон сайлов округидан СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатишни таклиф этаман. К. У. Черненконинг бутун ҳаёти халққа, Ватанга, Коммунистлар партиясига фидокорона хизмат қилиш намунасидир. У ўзининг бутун тажрибаси, билими, улкан ташкилотчилик истеъдодини коммунизм қуриш ишига сарфламоқда.

Тельман номли колхоз раиси А. Ҳусановга сўз берилади. У К. У. Черненко номзодини қўллаб-қувватлаб, ўз навбатида колхоз пахтачилик бригадасининг бошлиғи партиясиз Ҳаким Қобиловни СССР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатди. Тажрибали мўл ҳосил устаси, икки марта Ленин ордени кавалери Қобилов 15 йилдан буён ўзи бошчилик қилаётган бригадада пахтакорларини «оқ олтин» етиштиришнинг янги-янги юксак марралари сари шаҳдам бошлаб бормоқда.

К. У. Черненко ва Ҳ. Қобилов номзодларини сут соғувчи Х. Косимова, Тельман номли колхоз партқомининг секретари Т. Турсунов, колхоз ишлаб чиқаришининг ветерани С. Тоғаев ва сўзга чиққан бошқа кишилар қўллаб-қувватладилар.

Йиғилиш қатнашчилари 109-Каттақўрғон сайлов округидан **Константин Устинович Черненко** ва **Ҳаким Қобилов**ни СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатишга якдиллик билан қарор қилдилар.

ҚОЗОҒИСТОН ССР

Қарағанда металлургия комбинатида СССР Олий Совети депутатлигига номзодлар кўрсатишга доир йиғилиш бўлиб ўтди.

Катта агломератчи Ж. Абдуқаюмов КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. С. Горбачевни СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатишни таклиф этди. Нотиқ М. С. Горбачев совет экономикасини мустаҳкамлашга, мамлакат Озиқ-овқат программасини амалга оширишга катта ҳисса қўшганлигини айтди.

Домна цехи қуйиш машиналарининг ишчиси П. А. Граськов бу таклифни қўллаб-қувватлаб, комбинат домна цехининг катта ишчиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Т. Д. Адам-Юсуповни ҳам СССР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатди.

Йиғилиш иштирокчилари **Михаил Сергеевич Горбачев** ва **Тўлаган Дусумбаевич Адам-Юсупов**ни Темиртов сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатишга қарор қилдилар.

Чимкент областидаги «Октябрь 30 йиллиги» совхози йиғилишида совхоз партқоми секретари Ж. Давронов коллектив номидан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Д. А. Кунаевни СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатишни таклиф этди.

Бу таклифни пахтачилик бригадасининг бошлиғи Б. Мирзабоев қўллаб-қувватлади. У механизатор Н. Р. Махановани СССР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатди.

Йиғилиш **Динмуҳаммад Аҳмедович Кунаев** ва **Несибели Раҳматулаевна Маханова**ни Чордара сайлов округидан Иттифоқ Советига депутатликка номзод қилиб кўрсатди.

Семипалатинскдаги «Пушинка» трикотаж фабрикасида йиғилиш ўтказилди.

Каштачи З. Муҳаммаджонова КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Д. А. Кунаевни СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатишни таклиф этди. Смена мастери Е. Н. Польская бу таклифни қўллаб-қувватлаб, тўқувчи Т. И. Тарасовани мамлакат давлат ҳокимияти олий органи депутатлигига номзод қилиб кўрсатди.

Йиғилиш қатнашчилари **Динмуҳаммад Аҳмедович Кунаев** ва **Татьяна Ивановна Тарасова**ни Миллатлар Советига сайлов бўйича Семипалатинск сайлов округидан СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатдилар.

ГРУЗИЯ ССР

Грузия субтропик хўжалик институтида йиғилиш бўлиб ўтди.

Институтнинг илмий ишлар бўйича проректори Б. Ш. Ашуба минбарга чиқади.

— Партия билан халқнинг бирлиги жамиятимизнинг бебаҳо сиёсий бойлигидир, — деди у. — Совет кишилари давлат — бизнинг ўзимиз деб қонуний ифтихор билан гапирадилар. Чунки СССРда бутун ҳокимият айни совет кишилари қўлидадир. СССР Конституцияси берган буюк ҳуқуқлар ҳозирги сайлов кампанияси чоғида яққол тасдиқланмоқда, бу кампания совет социалистик демократияси ривожланиб, чуқурлашиб бораётганлигидан яққол далолат бермоқда.

Б. Ш. Ашуба КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Давлат хавфсизлиги комитетининг раиси В. М. Чебриковни СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатишни таклиф этди.

Бу таклифни КПСС тарихи ва илмий коммунизм кафедрасининг мудири, доцент М. Ш. Хварцкия, қишлоқ хўжалик машиналари кафедрасининг мудири, профессор С. И. Чочия, технология факультетининг студенти Е. А. Бережная, институт хўжалик секторининг ишчиси Х. К. Далакян, технология факультетининг доценти З. А. Чанчибадзе қўллаб-қувватладилар.

Йиғилиш қатнашчилари **Виктор Михайлович Чебриков**ни Абхазия АССР Сухуми — Ленин сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатишга қарор қилдилар.

Тбилиси станоксозлик ишлаб чиқариш бирлашмасининг Киров номли станоксозлик заводидаги йиғилиш тантанали вазиятда ўтди.

Токарь Р. И. Кемоклидзе ўз республикаси меҳнаткашлари катта ютуқларга эришганлиги тўғрисида гапирди. Бу — ленинча миллий сиёсат оғишмай амалга оширилаётганлиги, мамлакатимиз халқлари бузилмас дўстлиги, республика ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлари, зиёлилари меҳнати ва КПССнинг жанговар авангарди бўлган Грузия партия ташкилоти собитқадамлик билан олиб бораётган ишлар натижасидир, деди у. Грузия ССР тўққиз йилдан бери сурункасига Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиқмоқда. КПСС Марказий Комитетининг 1983 йилги декабрь Пленуми қарорида таъкидлаб ўтилганидек, ҳозирги вақтда эришилган суръатни, вазифаларни амалий ҳал этишдаги умумий кайфиятни сақлаб қолиш муҳимдир. Меҳнат унумдорлигини пландан ташқари ўстиришга, маҳсулот таннархини камайтиришга қатъият билан эришиш, белгиланган вазифалар ошириб адо этилиши учун курашиш зарур.

Нотиқ заводнинг кўп минг кишилик коллективи номидан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Грузия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. А. Шеварднадзени СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатишни таклиф этди.

Бу таклифни фрезерчи А. Л. Мирзоян, станоксозлик — конструкторлик бюроси секторининг мудираси Н. В. Гайдамашвили, бирлашма бош директори Г. Ш. Жикидзе, механика цехи комсомол ташкилотининг секретари токарь Д. Г. Авазнели қўллаб-қувватладилар.

Йиғилиш **Эдуард Амвросиевич Шеварднадзе**ни Тбилиси — Ленин сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатишга қарор қилди.

Гори районининг Хвит уруғчилик совхозида бўлиб ўтган йиғилиш қатнашчилари хўжалик ишчиси Л. В. Бицадзенинг КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Грузия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. А. Шеварднадзени СССР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатиш тўғрисидаги таклифини қўллаб-қувватлаб кутиб олдилар.

Уруғчилик совхозининг бригадири Г. Г. Гобежишвили шу хўжалик ишчиси И. С. Самхарадзени депутатликка номзод қилиб тавсия этди.

Эдуард Амвросиевич Шеварднадзе ва **Иван Самсонович Самхарадзе**ни Гори сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатиш тўғрисида қарор қилинди.

ОЗАРБАЙЖОН ССР

Барди районидаги «Коммунизм» колхозининг меҳнаткашлари йиғилишга баланд руҳ билан келдилар.

Хўжалик тракторчиси М. Асадов КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Г. В. Романовни СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатишни таклиф этди.

Механизатор Н. Гулмамедова бу таклифни қўллаб-қувватлади. У ўз навбатида Барди районидаги «Коммунизм» колхози пахта териш машинасининг механик-ҳайдовчиси Т. Г. Мусаевани СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатишни таклиф этди.

Йиғилиш **Григорий Васильевич Романов** билан **Тарлан Гасан қизи Мусаева**ни Иттифоқ Советига сайлов бўйича Евлах сайлов округидан СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатишни якдиллик билан қарор қилди.

ЛИТВА ССР

Клайпедадаги «Балтия» кемасозлик заводининг юзлаб ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари мамлакат давлат ҳокимиятининг олий органи депутатлигига номзодлар кўрсатишга бағишланган йиғилишга келдилар.

Монтажчи слесарлар бригадири Ю. Ф. Толстой КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги партия контроли комитетининг раиси М. С. Соломенцевни депутатликка номзод қилиб кўрсатишни таклиф этди.

Кема йиғувчилар бригадири А. В. Кейкис «Балтия» заводининг кема йиғувчиси К-Р. П. Кузмаускасни ҳам СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатди.

Йиғилиш қатнашчилари **Михаил Сергеевич Соломенцев** билан **Константинас-Ромуальдас Пятрович Кузмаускас**ни Клайпеда сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатишга қарор қилдилар.

ҚИРҒИЗИСТОН ССР

М. В. Фрунзе номли Қадамжой сурма комбинати металлургия заводи коллективининг йиғилишида эритувчилар бригадасининг бошлиғи Т. Мирзаев КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Г. А. Алиевни СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатишни таклиф этди.

Шихтовкачи Н. О. Наумов ўзидан олдинги нотиқнинг таклифини қўллаб-қувватлаб, эритувчилар бригадири З. Маматовни мамлакат давлат ҳокимияти олий органи депутатлигига номзод қилиб кўрсатишни таклиф этди.

Йиғилишда сўзга чиққан кишилар кўрсатилган номзодларни қўллаб-қувватладилар.

Йиғилишда **Гейдар Алиевич Алиев** билан **Зулпиқор Маматов**ни Фрунзе сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатиш тўғрисида қарор қабул қилинди.

ТОЖИКИСТОН ССР

Республика химия саноатининг тўнғич корхонаси — Вахш азотли ўғитлар заводининг меҳнаткашлари йиғилишга зўр кайфият билан келдилар. Корхона партқомининг секретари А. Д. Власов КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громикони СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатишни таклиф этди.

Завод бош инженери В. И. Плесняев бу таклифни қўллаб-қувватлаб, аммиак ишлаб чиқариш цехининг катта машинисти Т. Зиёевни ҳам мамлакат давлат ҳокимияти олий органи депутатлигига номзод этиб кўрсатди. Йиғилиш иштирокчилари 1984 йилдаги ишлар тўғрисида гапириб, КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь Пленуми қарорлари талаб қилганидек хўжалик юритишни такомиллаштириш, интизом ва уюшқоқликни ошириш йўлларини белгиладилар.

Йиғилиш **Андрей Андреевич Громико** ва **Таварали Зиёев**ни Миллатлар Советига Қўрғонтепа сайлов округидан СССР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатишга қарор қилди.

АРМАНИСТОН ССР

Ленинакан пайпоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчилари инженер-техник ходимлари ва хизматчилари СССР Олий Совети депутатлигига номзодлар кўрсатишга бағишланган йиғилишга байрамона кайфиятда келдилар.

Бирлашма касаба союз комитетининг раиси Ж. М. Кроян йиғилишни оча туриб, бундай деди: бизнинг мамлакатимизда сайлов халқ ҳокимиятининг, чинакам социалистик демократиянинг ёрқин ифодасидир. Сайлов партия билан халқнинг метиндек бирлигини, совет кишилари Ватан бахт-саодати йўлида тинимсиз меҳнат қилишга тайёр эканликларини намойиш қилади.

Йигирув-тўқув цехининг мастери А. А. Шилажян минбарга чиқади. У КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаковни СССР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатишни таклиф қилади.

Тўқувчилар Н. М. Петросян, О. А. Матевосян, тўқув цехи мастерининг ёрдамчиси Р. М. Саркисян, бирлашма партия комитетининг секретари П. О. Степанян бу таклифни қўллаб-қувватладилар. Улар бу йилги сайлов кампанияси КПСС XXVI съездининг тарихий режалари, ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли равишда бажариш белгиси остида ўтаётганлиги тўғрисида гапирдилар. Республикамиз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андроповнинг нутқини ва КПСС Марказий Комитети 1983 йил декабрь Пленуми қарорларини зўр мамнуният туйғулари билан кутиб олдилар. Декабрь Пленумининг қарорлари бизнинг зиммамизга мамлакатнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини тинимсиз мустаҳкамлаш, халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтиришга, уларнинг сифатини яхшилаш ва хилларини оширишга сабот билан эришиш мажбуриятини юклайди.

Йиғилиш **Константин Викторович Русаков**ни Ленинакан Марказий сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатишга қарор қилди.

ЭСТОНИЯ ССР

Вильянди районидаги «Вильянди» таянч-намуна совхозида бўлиб ўтган йиғилиш қизғин ўтди. Бу ерда сўзга чиққан хўжалик партқомининг аъзоси, Улуғ Ватан уруши ветерани Э. Касе КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устиновни СССР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатишни таклиф қилди.

Совхоз директори И. Мяндметс ўртага қўйилган таклифни қўллаб-қувватлаб, мазкур хўжаликнинг машинада сут соғиш мастери Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Л. А. Пейпсни ҳам депутатликка номзод қилиб кўрсатди.

Сўзга чиққан барча кишилар кўрсатилган номзодларни қўллаб-қувватладилар.

Йиғилиш **Дмитрий Федорович Устинов** билан **Лейда Аугустовна Пейпс**ни СССР Олий Совети Миллатлар Советига Вильянди жанубий сайлов округидан депутатликка номзод этиб кўрсатишга қарор қилди.

(ТАСС—ЎзТАГ).

ЎНИНЧИ ЧАҚИРИҚ СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ТЎҚҚИЗИНЧИ СЕССИЯСИ

ВАТАН ТИНЧЛИГИ ВА ҚУДРАТИНИ МУСТАҲКАМЛАЙЛИК!

(Боши биринчи бетда).

МИЛЛАТЛАР СОВЕТИДА

СССР Олий Совети палаталарининг мажлислар залида соат 10 да Миллатлар Советининг иккинчи мажлиси бошланди.

В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, В. М. Чебриков, Э. А. Шеварднадзе, М. В. Зимянин, К. В. Русаков, Н. И. Рижков ўртоқларни депутатлар давомли қарсаклар билан кутиб олдилар.

Миллатлар Советининг раиси **В. П. Рубен** раислигида ўтган мажлисда мамлакатнинг 1984 йилги плани ва бюджети лойиҳаларини муҳокама қилиш давом эттирилди.

Иттифоқ Советининг мажлисида депутатлардан Туркманистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Б. Ёзқулиев,** КПСС Сахалин область комитетининг биринчи секретари **П. И. Третьяков,** СССР Фанлар академияси Сибирь бўлими Шарқий Сибирь филиали президиумининг раиси **Н. А. Логачев,** Новосибирск область Сузун районидаги Куйбишев номли колхоз раиси **Н. Ф. Шишкин,** Тожикистон ССР Министрлар Советининг Раиси **К. Маҳкамов,** Калуга область Цветков номли давлат наслчилик заводининг директори **Б. П. Оконечников** сўзга чиқдилар.

СССР Олий Совети Миллатлар Советининг мажлисидаги музокараларда депутатлардан Тюмень область Совети ижроия комитетининг раиси **В. В. Никитин,** Уфадаги «Мир» ишлаб чиқариш тикувчилик бирлашмаси 1-фабрикасининг моторчи-тикувчиси **Г. Р. Абузарова,** Эстония ССР Фанлар академиясининг президенти **К. К. Ребане,** Вахш азотли ўғит заводи аммиак ишлаб чиқариши катта машинисти **Т. Зиёев** қатнашдилар.

Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг мажлисларида сўзга чиққан депутатлар партия белгилаб берган стратегик йўл бутун кўп миллатли халқимизнинг манфаатларига, тинчлик ва тараққиёт ишига мос бўлиб тушади, деб таъкидладилар.

Нотиқлар ўртоқ Ю. В. Андроповнинг КПСС Марказий Комитети 1983 йил декабрь Пленумидаги нутқи текстида баён этилган қоида ва хулосаларни астойдил қўллаб-қувватлаб, меҳнат унумдорлигини пландан ташқари бир процент оширишга ва маҳсулот таннархини қўшимча равишда 0,5 процент камайтиришга эришиш юзасидан партия ўртага қўйган вазифа муҳимлигини таъкидладилар.

ИТТИФОҚ СОВЕТИ БИЛАН МИЛЛАТЛАР СОВЕТИНИНГ ҚЎШМА МАЖЛИСИ

Танаффусдан кейин Катта Кремль саройида СССР Олий Совети Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг қўшма мажлиси бўлди.

Г. А. Алиев, В. И. Воротников, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громико, Д. А. Кунаев, Г. В. Романов, М. С. Соломенцев, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, К. У. Черненко, В. В. Шчербицкий, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, В. М. Чебриков, Э. А. Шеварднадзе, М. В. Зимянин, И. В. Капитонов, Е. К. Лигачев, К. В. Русаков, Н. И. Рижков ўртоқларни депутатлар ва меҳмонлар ўринларидан туриб давомли қарсаклар билан кутиб олдилар.

Мажлис **А. П. Шитиков** раислигида ўтди.

СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1984 йилги Давлат плани тўғрисида ҳамда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1983 йилги Давлат плани қандай бажарилаётганлиги ҳақидаги масала юзасидан СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Госплани раиси депутат **Н. К. Байбаков** якунловчи нутқ сўзлади.

СССР Олий Совети Миллатлар Совети билан Иттифоқ Совети, деди у, СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1984 йилги Давлат планини муфассал ҳамда атрофлича муҳокама этиб бўлди.

Депутатлар ўз нутқларида КПСС Марказий Комитети 1983 йил декабрь Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Ю. В. Андроповнинг шу Пленумдаги нутқида баён этилган баҳолар, қоида ва хулосаларни якдиллик билан маъқулладилар.

Депутатларнинг ҳаммаси нутқларида шуни қайд этиб ўтдиларки, кечиктириб бўлмайдиган жорий ва келгусидаги вазифаларни ҳал этиш барча совет ва хўжалик органлари, жамоат ташкилотлари ва меҳнат коллективларининг 1984 йилги план топшириқларини, аввало меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот таннархини камайтириш соҳасидаги топшириқларни тўла ва ошириб бажаришга қаратилган фаолиятига асос қилиб олиниши керак.

План-бюджет комиссиялари ва бошқа доимий комиссияларда планни кўриб чиқиш давомида ва уни СССР Олий Совети ҳар иккала палаталарининг мажлисларида муҳокама этиш чоғида ишлаб чиқаришнинг ички резервларидан тўлиқроқ фойдаланишга, маҳсулотнинг айрим турларини ишлаб чиқаришни кўпайтиришга доир бир қанча муҳим таклифлар киритилди.

Қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини янада ривожлантириш, ерларни мелиорациялаш, пахтачиликни комплекс ривожлантириш тўғрисидаги масалалар ҳам қўйилди.

План-бюджет комиссиялари ҳамда бошқа доимий комиссияларнинг хулосасида ва қўшимча докладларида, депутатларнинг нутқларида 1984 йилги план тўла-тўкис маъқулланди.

СССР Олий Совети палаталари План-бюджет комиссиялари ва бошқа доимий комиссиялари 1984 йилги планни кўриб чиқиш чоғида халқ истеъмол молларининг айрим турларини ишлаб чиқариш ҳамда реализация қилишни чакана нархларда жами 159,2 миллион сўмлик кўпайтириш тўғрисида таклиф киритдилар. Бу таклифлар кўриб чиқилиб, қабул этилганлигини СССР Министрлар Советининг топшириғига биноан маълум қилишга ижозат бергайсиз, деди нотиқ. 1984 йилги Давлат планига тегишли тузатишлар киритилади.

СССР Олий Совети СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1984 йилги Давлат плани тўғрисидаги Қонунни палаталарда алоҳида-алоҳида бир овоздан қабул қилди.

СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1984 йилги асосий кўрсаткичларини ўстириш суръатлари белгиланди.

Истеъмол ва жамғарма учун фойдаланиладиган миллий даромад 1983 йилга нисбатан 3,1 процент, саноат маҳсулоти 3,8 процент, шу жумладан: ишлаб чиқариш воситаларини ишлаб чиқариш — 3,7 процент, истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш — 4 процент ортади. Келгуси йилда аҳоли жон бошига реал даромадлар 3,5 процент, давлат ва кооператив савдосининг чакана товар обороти — 5,4 процент, аҳолига кўрсатиладиган маиший хизмат ҳажми 8,5 процент кўпаяди.

1984 йилда пул билан таъминлашнинг барча манбалари ҳисобига жами саҳни 109 миллион квадрат метр уй-жой қуришга қарор қилинди.

СССР Олий Советининг СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1983 йилги Давлат планининг бажарилиши тўғрисидаги қарори бир овоздан қабул қилинди.

СССР Министрлар Советига Иттифоқ Совети билан Миллатлар Совети доимий комиссияларининг хулосаларида ва депутатларнинг нутқларида 1984 йилги Давлат плани, 1983 йилги планнинг бажарилиши тўғрисидаги масала хусусида баён этилган таклифлари ҳамда мулоҳазаларини кўриб чиқиш ва КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь ва декабрь Пленумларининг қарорларига амал қилиб, 1984 йилги план топшириқларини муваффақиятли бажаришга қаратилган тадбирларни амалга ошириш топширилди.

СССР молия министри, депутат **В. Ф. Гарбузов** СССРнинг 1984 йилги Давлат бюджети тўғрисидаги ва 1982 йилги бюджетнинг ижроси ҳақидаги масала хусусида якунловчи нутқ сўзлади.

СССРнинг 1984 йилги Давлат бюджетини, деди у, Иттифоқ Совети билан Миллатлар Совети План-бюджет комиссиялари ҳамда бошқа доимий комиссиялар муфассал ва атрофлича кўриб чиқди ҳамда СССР Олий Советининг сессиясида сўзга чиққан барча депутатлар уни якдиллик билан маъқулладилар.

Муҳокама шуни кўрсатдики, деди нотиқ, беш йиллик тўртинчи йилининг бюджети партиянинг сиёсий ва иқтисодий стратегиясига батамом мос келади, ижтимоий ишлаб чиқаришни янада жадал ривожлантириш ва унинг самарадорлигини ошириш, халқ фаровонлигини ўстириш, мамлакатнинг мудофаа қобилиятини тегишли даражада сақлаш юзасидан шу йилга мўлжалланган барча тадбирларни пул маблағлари билан таъминлайди.

План-бюджет комиссиялари ва бошқа доимий комиссиялар бюджет даромадларини 137 миллион сўм, шу жумладан: оборот солиғи бўйича 91,9 миллион сўм, давлат корхоналари ва хўжалик ташкилотларининг фойдасидан олинадиган тўловлар бўйича — 45,1 миллион сўм кўпайтириш тўғрисидаги таклифни киритдилар.

СССР Молия министрлиги СССР Олий Советининг ушбу сессиясида бюджетни муҳокама қилиш чоғида депутатлар ўртага қўйган барча масалаларни эътибор билан кўриб чиқади ва унинг натижалари тўғрисида СССР Министрлар Советига маълум қилади. Кўрилган тадбирлар ҳақида депутатларга ўз вақтида хабар қилинади.

Депутатлар палаталарда алоҳида-алоҳида овоз бериш йўли билан СССРнинг 1984 йилги Давлат бюджети тўғрисидаги Қонунни бир овоздан қабул қилдилар.

Қонунда СССР Министрлар Совети тақдим этган СССРнинг 1984 йилги Давлат бюджети Иттифоқ Совети билан Миллатлар Совети доимий комиссияларининг тузатишларини ҳисобга олиб, даромадлар бўйича 366007848 минг сўм миқдорида ва харажатлар бўйича 365792448 минг сўм миқдорида, даромадлар харажатлардан 215400 минг сўм миқдорида ортиқ қилиб тасдиқланди.

Халқ хўжалигини пул билан таъминлаш — оғир саноатни, қурилиш индустриясини, енгил ва озиқ-овқат саноатини, қишлоқ хўжалигини, транспортни, уй-жой, коммунал хўжалигини ва халқ хўжалиги бошқа тармоқларини янада ривожлантириш харажатлари келгуси йилда 207892995 минг сўмни, социал-маданий тадбирларга ажратиладиган маблағлар 118205427 минг сўмни, шу жумладан, давлат социал страхование бюджети бўйича 45786345 минг сўмни ташкил этади.

Мамлакат мудофаасига сарфланадиган маблағлар 17054000 минг сўм миқдорида белгиланган.

Қонунда иттифоқдош республикаларнинг 1984 йилги Давлат бюджетлари белгилаб қўйилган.

СССР Олий Совети СССР Министрлар Советига Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг доимий комиссиялари СССРнинг 1984 йилги Давлат бюджетига доир хулосасида баён этилган таклифлар ва мулоҳазаларни, шунингдек депутатлар СССР Олий Совети палаталарининг мажлисларида айтган таклифлар ва мулоҳазаларни кўриб чиқишни ҳамда шулар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилишни топширди.

СССР Олий Совети СССРнинг 1982 йилги Давлат бюджетининг ижроси тўғрисидаги ҳисоботни тасдиқлаш ҳақида қарор қабул қилди.

Раислик қилувчи ҳар иккала палатанинг ташқи ишлар комиссиялари Миллатлар Совети билан Иттифоқ Советининг топширувига биноан СССР Олий Совети «Халқаро аҳвол ва Совет давлатининг ташқи сиёсати тўғрисида»ги қарорни қабул қилиши ҳақида депутатлар киритган таклифларни кўриб чиққанлигини маълум қилди.

Сессияда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари, Миллатлар Совети Ташқи ишлар комиссиясининг раиси **Б. Н. Пономарев** шу комиссиялар номидан сўзга чиқди.

СССР Олий Совети палаталарининг мажлисларида СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1984 йилги Давлат плани билан СССР Давлат бюджетининг лойиҳаларини муҳокама қилиш чоғида сўзга чиққан депутатларнинг нутқларида, деди у, ҳозир жаҳондаги вазият АҚШ ва НАТОнинг агрессив йўли натижасида ёмонлашганлигидан ҳаққоний ташвиш билдирилди. Депутатлар КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Ю. В. Андроповнинг шу йил 28 сентябрь ва 24 ноябрдаги Баёнотларини, уларда халқаро майдондаги ишларнинг аҳволига доир таҳлилни ҳамда вужудга келган шароитда Совет Иттифоқининг йўли хусусида баён этилган хулосаларни якдиллик билан маъқуллашларини изҳор этдилар.

Депутатлар СССР Олий Совети халқаро аҳвол ва Совет Иттифоқининг ташқи сиёсати тўғрисида махсус қарор қабул қилиши ҳақидаги таклифни олға сурдилар.

СССР Олий Совети палаталарининг топшириғига мувофиқ ташқи ишлар комиссиялари ўзларининг қўшма мажлисида 28 декабрь куни ана шу таклифларни кўриб чиқиб, СССР Олий Советининг «Халқаро аҳвол ва Совет давлатининг ташқи сиёсати тўғрисида»ги қарори лойиҳасини тайёрлади. Бу лойиҳа сизларнинг муҳокамангизга тақдим этилмоқда.

Сессия СССР Олий Советининг «Халқаро аҳвол ва Совет давлатининг ташқи сиёсати тўғрисида»ги қарорини бир овоздан қабул қилди.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари **Т. Н. Ментешашвили** «СССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлаш тўғрисида» доклад қилди. Депутатлар доклад юзасидан тегишли қонунлар ва қарорларни қабул этдилар.

Шу билан ўнинчи чақириқ СССР Олий Советининг тўққизинчи сессияси ўз ишини тугатди. (ТАСС).

ЎНИНЧИ ЧАҚИРИҚ СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ТЎҚҚИЗИНЧИ СЕССИЯСИ

Депутат Н. Ж. ХУДОЙБЕРДИЕВ нутқи

(Андижон область Избоскан сайлов округи)

Ҳурматли депутат ўртоқлар! СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1984 йилги Давлат плани ва СССР Давлат бюджети лойиҳаларини атрофлича кўриб чиқиб, асосан маъқуллаган партиямиз Марказий Комитетининг декабрь Пленуми совет халқи ҳаётида муҳим сиёсий воқеа бўлди.

КПСС Марказий Комитети Пленумининг қатнашчилари, барча совет кишилари КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Юрий Владимирович Андроповнинг Пленумдаги ленинча принципиал, партиявий ишчанлик ва талабчанлик руҳи билан суғорилган нутқи текстини зўр мамнуният билан, якдилона маъқуллаб кутиб олдилар. Ўртоқ Юрий Владимирович Андропов КПСС XXVI съезди, партия Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми қарорларини бажариш соҳасида қилинган ишларни якунлади, мамлакат экономикасининг ҳолатига ва уни янада ривожлантириш истиқболларига чуқур илмий асосланган баҳо берди, ютуқ ва камчиликларни таҳлил этди, халқ хўжалигининг энг муҳим проблемаларини ҳал қилиш йўллари ва воситаларини кўрсатиб берди.

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленумидан кейин ўтган вақт партиямиз ва мамлакатимизни давлат, партия ҳамда хўжалик қурилишининг янги муҳим тажрибаси билан бойитганини равшан англаб турибмиз.

Ижтимоий ишлаб чиқаришни ривожлантиришда ижобий тенденциялар бошланди. Иқтисодий ўсиш суръатлари ошганлигини, социал вазифалар изчиллик билан рўёбга чиқарилаётганини, интизом ва уюшқоқлик мустаҳкамланиб, кадрларнинг ташаббускорлиги ва масъулиятлилиги кучайиб бораётганини, иш услуби яхшиланаётганини энди ҳар бир коллективда, қуйидан юқоригача ҳар бир бошқарув бўғинида сезиб турибмиз. Мана шуларнинг ҳаммасини биз партия тўғри ишлаб чиқилган йўлининг, КПСС Марказий Комитети, унинг ўртоқ Ю. В. Андропов бошчилигидаги Сиёсий бюроси собитқадам, олисни кўзловчи фаолиятининг реал натижаси деб биламиз.

Барча совет кишилари қатори Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам Коммунистик партиянинг доно ички ва ташқи ленинча сиёсатини якдиллик билан қўллаб-қувватламоқдалар ва маъқулламоқдалар. Ўртоқ Юрий Владимирович Андроповнинг зўр сиёсий аҳамиятга молик Баёноти қалбларимизда кучли акс садо берди, бу ҳужжатда ҳозирги АҚШ маъмуриятининг тинчлик иши учун хатарли бўлган ҳалокатли агрессив сиёсати қатъият билан фош этилган, Совет Иттифоқининг тинчлик ва халқаро хавфсизлик учун, ҳозирги ва келажак авлодларга ердаги ҳаётни сақлаб қолиш учун курашни кучайтиришга азму қарор берганлиги изҳор қилинган. Республикада бўлиб ўтган кўпдан-кўп митинглар ва суҳбатларда СССР ва унинг иттифоқчилари Ғарбий Европада Американинг янги ядровий ракеталари жойлаштирилишига жавобан кўрган чоралари ёппасига маъқулланди. Тарих Ватанимиз зиммасига, социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари зиммасига инсониятни термоядро фалокатидан омон сақлаб қолишдек жаҳоншумул тарихий вазифани юклаган.

Сўзга чиққан депутатлар айтганидек, Юрий Владимирович Андроповнинг Баёнотини қўллаб-қувватловчи махсус ҳужжатни қабул қилиш ўз вақтида қилинган тўғри иш бўлади.

Ўртоқлар! Совет Ўзбекистони КПСС XXVI съезди, партия Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь ва 1983 йил июнь Пленумлари қарорларини бажара бориб, КПСС Марказий Комитети билан Совет ҳукуматининг барча қардош иттифоқдош республикаларнинг ёрдами ва мададига таяниб, 1983 йилни ва умуман шу беш йилликнинг уч йилини муваффақиятли тугалламоқда.

Саноат ишлаб чиқаришининг умумий ҳажми бир йил ичида пландаги 4 процент ўрнига 5 процент ортди. Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш анча кўпайди ва сифати яхшиланди.

Капитал қурилишда ҳам муайян силжишларга эришилди. Беш йилликнинг ўтган даврида 100 тадан кўпроқ йирик корхона, цех ва филиал, шу жумладан кичик шаҳарлар ва аҳоли пунктларида халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқарувчи корхоналар ишга туширилди. Меҳнаткашларнинг турмуш даражасини ошириш соҳасида беш йиллик топшириқлари даражасида кенг социал программа амалга оширилмоқда. Кўп миқдорда уй-жой ва маданий-маиший объектлар қуриб битказилди.

Озиқ-овқат программасида ўртага қўйилган вазифалар актив ҳал этилмоқда. Дон, асосан буғдой ва шоли, шунингдек картошка, сабзавот, полиз маҳсулотлари, мева, узум харид қилиш юзасидан белгиланган 1983 йилги планлар ошириб бажарилди. Умумиттифоқ фондига 1 миллион 125 минг тонна, яъни топшириқда белгиланганидан анча кўп миқдорда мева-сабзавот етказиб берилди. Чорва, сут, тухум, харид қилиш давлат планлари бажарилмоқда. Пилла, жун, қоракўл тери, каноп тайёрлаш планлари муваффақиятли адо этилди. Республиканинг 1983 йилги Давлат бюджети бажарилиши таъминланмоқда. Ўзбекистон корхоналари, қурилиш ташкилотлари, колхоз ва совхозларнинг рентабеллиги ошмоқда.

Ўртоқлар! Маълумки, умумиттифоқ меҳнат тақсимотига мувофиқ Ўзбекистон мамлакатнинг жуда қимматбаҳо техника хом ашёси — пахтага бўлган эҳтиёжларини таъминлашга катта ҳисса қўшмоқда. Пахтакорлар ўз ватанпарварлик ва интернационал бурчини англаб, республика партия ташкилоти раҳбарлигида ўн биринчи беш йилликда Ватанга 30 миллион тонна «оқ олтин» бериш юзасидан олган мажбуриятни бажариш учун сабот билан курашмоқдалар.

Ўзбекистон деҳқонларининг қаҳрамонона меҳнати туфайли, бу йилги ҳаддан ташқари қийин об-ҳаво шароитларида шу мақсадга эришиш сари яна бир дадил қадам қўйилганини бугун СССР Олий Совети сессиясига қувонч билан маълум қиламиз: 1983 йилги пахта тайёрлаш плани муваффақиятли бажарилди. Тайёрлов пунктларига 5 миллион 930 минг тоннадан кўпроқ пахта, шу жумладан салкам 600 минг тонна, яъни беш йиллик бошланган пайтдагига нисбатан қарийб икки ҳисса кўп юқори сифатли ингичка толали пахта етказиб берилди. **(Қарсаклар).** Аммо биз эришилган натижани муносиб баҳолаш билан бирга, айниқса КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг юксак талаблари асосида экономикамизнинг шу энг муҳим тармоғида камчиликлар, қусурлар ва нуқсонлар борлигини пайқаб турибмиз. Бу йил республиканинг бир қанча областлари, районлари, хўжаликлари пахта тайёрлаш планларини уддалай олмаганликлари жиддий ташвиш туғдирмоқда.

Юксак самарали суғорма деҳқончилик зонаси бўлмиш Ўзбекистонда пахтачиликни янада ривожлантириш учун катта резервлар ва имкониятлар бор. Бу нарса, аввало, ўзимизга, бизнинг хўжалик юритиш маҳоратимизга, республика партия ва совет органлари, барча меҳнаткашларнинг ташкилотчилик ҳамда сиёсий ишига боғлиқ эканини бизнинг Ўзбекистонимизда ҳамма билади. Аммо экономиканинг мана шу жуда муҳим тармоғини ривожлантиришнинг бирталай етук проблемалари борки, улар иттифоқ органларида комплекс равишда кўриб чиқилиб, ҳал қилиниши керак. Булар — пахта селекцияси, уруғчилиги, ҳосилга жуда катта зарар етказаётган вилтга қарши таъсирчан курашни ташкил этиш, айниқса, янги ГОСТ жорий этилиши муносабати билан комплекс механизациялаш ва химиялаштириш, ирригация ва мелиорацияни янада ривожлантириш масалалари, пахта толасининг сифатини кескин ошириш мақсадида тайёрланаётган хом пахтани асраш ва саноатда қайта ишлаш ҳамда бошқа масалалардир.

Юқорида айтиб ўтилган проблемаларнинг умуман халқ хўжалиги, Ватанимиз пахтачилигини янада юксалтириш, унинг янги, янада юксак марраларга чиқиб олиши учун ғоят катта аҳамиятини эътиборга олиб, биз уларни пахтакор республикалар, тегишли министрликлар ва идоралар иштирокида СССР Госпланида кўриб чиқиб, раҳбар органларга тақдим этиш учун батафсил таклифлар тайёрлаш мақсадга мувофиқ деб ҳисоблаймиз.

Республика партия, совет органлари, барча меҳнат коллективлари 1983 йил ва беш йилликнинг уч йили якунларини чиқарар эканлар, КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг марказдаги ва жойлардаги ишларни пухта ташкил этиш зарурлиги тўғрисидаги кўрсатмасига амал қилиб бутун куч-ғайратни 1984 йилнинг дастлабки кунлариданоқ халқ хўжалигининг барча тармоқларида бир маромда, юксак унум билан ишлашни йўлга қўйишга, қолоқ корхоналар, қурилишлар, колхоз ва совхозларни илғорлар даражасига етказиб олишга сарфлайдилар.

Ўзбекистон коммунистлари ва барча меҳнаткашлари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг меҳнат унумдорлигини пландан ташқари 1 процент оширишга ва маҳсулот таннархини қўшимча равишда 0,5 процент камайтиришга эришиш тўғрисидаги таклифини астойдил қўллаб-қувватлайдилар. Биз учун бу — партиянинг масъулиятли топшириғидир.

Ўртоқлар! Яқинлашиб келаётган йил биз учун, айниқса, шонли йил бўлади — Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартияси ташкил этилган кунга 60 йил тўлади. Республика меҳнаткашлари социалистик мусобақани кенг қулоч ёздириб, бу шонли юбилейни олдимизда турган катта ва масъулиятли вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш билан кутиб олишга қаттиқ бел боғлаганлар.

Ўзбекистонни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1984 йил учун белгиланган марралари кўпгина энг муҳим кўрсаткичлар жиҳатидан беш йиллик план топшириқларига мувофиқ келади ёки улардан ҳам ошиб кетади. Миллий даромад 1980 йилга нисбатан беш йиллик топшириқдаги 19,1 процент ўрнига 23 процент ортади. Саноат ишлаб чиқариши ҳажми 5,4 процент кўпаяди. Бу — беш йилликнинг ўтган йиллари мобайнидаги энг юқори ўсиш суръатидир. Пахта ҳамда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотининг барча турларини етиштириш ҳамда харид қилиш кўпаяди. 100 минг гектар янги суғориладиган ерларни ўзлаштириш белгиланган.

КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ М. С. Горбачев билан СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. А. Тихонов партия Марказий Комитетининг декабрь Пленумидаги нутқларида ўртага қўйган вазифалар ҳеч сўзсиз бажарилади. Кўрсатиб ўтилган камчиликларни тугатиш юзасидан конкрет чоралар кўрилади. 1984 йилги план кўрсаткичлари бутун халқ хўжалигининг самарадорлигини янада оширишга, резервлардан янада тўла-тўкис фойдаланишга ва ресурсларнинг барча турларини тежашга, маҳсулот етказиб беришга доир шартномавий мажбуриятларга риоя этишга руҳлантиради. Биз СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1984 йилги Давлат плани билан Давлат бюджети лойиҳаларини СССР Олий Совети доимий комиссияларининг тузатишларини эътиборга олиб тасдиқлаш тўғрисидаги таклифларни тўла-тўкис қўллаб-қувватлаймиз.

Шу билан бирга баъзи масалаларни ҳал этиш учун республикага Иттифоқ органларининг ёрдами керак. СССР Электр техника саноати министрлиги, Қора металлургия министрлиги, Нефть химияси саноати министрлиги, Енгил ва озиқ-овқат машинасозлиги министрлиги, Приборсозлик, автоматлаштириш воситалари, бошқариш системалари ва рўзғор асбоблари министрлиги, Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлигининг Ўзбекистондаги бир қанча бирлашмалари ҳамда корхоналари беш йилликнинг контрол рақамларидан орқада қолишга йўл қўймоқдалар. Биз шу министрликларнинг раҳбарларига мурожаат этиб, 1984 йилда шу бирлашма ва корхоналардаги қувватлардан фойдаланишни яхшилаш ҳамда ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш юзасидан республика билан биргаликда қўшимча чоралар кўришни сўраймиз.

Яна бир проблеманинг ҳал этилиши биз учун жуда муҳим аҳамиятга эга бўлади. Бу ўринда гап республиканинг бир қанча регионлари аҳолисини ичимлик сув билан таъминлашни яхшилаш тўғрисида бормоқда. Суғориш учун тобора кўпроқ сув олиниши сабабли сув ресурслари етишмаётганлиги сабабли Амударё, Сирдарё, Зарафшон ва бошқа дарёларнинг этакларида чучук сув оқими жуда камайиб кетди. Мана шундай шароитда Қорақалпоғистон АССР, Хоразм, Бухоро, Навоий, Сирдарё ва Сурхондарё областларининг аҳолиси рўзғорда ичиш эҳтиёжлари учун ортиқ даражада минераллашган сувдан фойдаланмоқда. Сифатли сув таъминоти мавжуд сув омборлари ҳамда тоғ ёнбағирларидаги ер ости чучук сувининг истеъмолчилардан анча олисда жойлашган манбалари негизида районлараро сув таъминоти системаларини қуриш билан боғланган. Катта диаметрли икки минг километрдан кўпроқ водовод қурилиши зарур. Биз СССР Госпланидан шу масалани кўриб чиқиб, 1984 ва 1985 йилларнинг планларида ва ўн иккинчи беш йилликда мазкур объектларни қуриш учун зарур молиявий ва моддий ресурсларни кўзда тутишни илтимос қиламиз. Бу объектларнинг бир қанчасини келгуси йилдаёқ қура бошлаш керак.

Депутат ўртоқлар! Шу кунларда бутун мамлакатда бўлгани каби республикада ҳам совет кишиларининг юксак сиёсий активлиги ва меҳнат ғайрати жўш урган вазиятда сайлов кампанияси кенг авж олиб бормоқда.

СССР Олий Советига сайлов жонажон Коммунистик партия ва унинг ленинчи Марказий Комитети теварагида маҳкам жипслашган кўп миллатли мамлакатимиз халқларининг мустаҳкам бирлигини яққол намойиш этади.

Совет Ўзбекистонининг меҳнаткашлари 1984 йилни зарбдор меҳнат йилига айлантириб, улуғ Ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлашга муносиб ҳисса қўшадилар, деб КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Советига ва Совет ҳукуматига ваъда беришга рухсат этгайсизлар **(Қарсаклар).**

Депутат А. КАРИМОВ нутқи

(Ўзбекистон ССР Денов сайлов округи)

Депутат ўртоқлар! Областимиз меҳнаткашлари Коммунистик партия билан Совет давлатининг ички ва ташқи сиёсатини, СССР ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар хавфсизлигини таъминлаш юзасидан КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Баёнотида аниқ равшан тушунтириб берилган тадбирларни якдиллик билан маъқуллаб ва қўллаб-қувватлаб, барча совет кишилари билан биргаликда беш йилликнинг ўзак йили вазифаларини тугаллаш учун илҳом билан меҳнат қилмоқдалар, келгуси — 1984 йил учун замин яратмоқдалар. Область саноат корхоналарининг коллективлари ишлаб чиқариш ҳажми ва меҳнат унумдорлигини ўстириш юзасидан беш йилликнинг уч йили учун белгиланган планни муддатидан аввал 1 декабрда бажардилар.

Шу йиллар ичида капитал қурилиш миқёси анча кенгайди, бригада пудрати, қишлоқ жойларда кооператив усулда уй-жой қурилиши янада ривож топди, қурилиш индустриясининг қувватлари ошди. Автомобилчилар, дарёчилар, авиаторлар юк ва пассажир ташиш соҳасида беш йилликнинг уч йили планларини ошириб бажардилар.

Бутун республика каби область деҳқонлари ҳам бу йилги ҳаддан ташқари ноқулай об-ҳаво шароитларига қарамай, уюшқоқлик ва маҳорат кўрсатиб, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш планларини ошириб бажардилар. Беш йилликнинг уч йили плани барча асосий кўрсаткичлар бўйича муддатидан аввал бажарилиши таъминланди, дон ва сабзавот харид қилиш эса қарийб 1,5 баравар кўпайди. Ҳар йили умумиттифоқ фондига пландан ташқари маҳсулот жўнатилмоқда. Қишлоқни социал жиҳатдан ривожлантиришда катта силжишлар содир бўлди.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ҳамма тармоқлари мустаҳкамланди, аммо асосий бойлигимиз — пахта етиштиришни ҳар томонлама кўпайтириш бош вазифадир. Ўзбекистон ССР бу йилги пахта тайёрлаш планини бажарди, областда ҳам шу йилги ва беш йилликнинг уч йили плани бажарилди. Уч йил ичида тайёрлов пунктларига салкам 1,6 миллион тонна пахта элтиб берилди, шунинг ярмидан кўпроғи ингичка толали нав пахтадир. Гектар бошига 36 центнер пахта ҳосили олинди. Ялпи ҳосилнинг 75 проценти биринчи навлар билан тайёрланди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Ю. В. Андроповнинг сифатли, унумли меҳнатни, ташаббускорлик ва омилкорликни рағбатлантирадиган ҳамма иқтисодий ва ташкилий шароитларни яратиш зарурлиги тўғрисидаги кўрсатмаси бажарилиб, областда коллектив пудратни жорий этишга доир тадбирлар амалга оширилди. 1982 йилда биздаги далачилик бригадаларининг 86 проценти коллектив пудрат асосида ишлаган бўлса, бу йил деҳқончилик соҳасидаги ҳамма ишлаб чиқариш коллективлари шу илғор иш усулига ўтказилди. Коллектив пудрат чорвачиликда ҳам жорий этила бошлади. Бу ишнинг натижалари яққол кўриниб турибди. Ялпи маҳсулот етиштириш ўртача йиллик миқдори анча ошди, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини реализация қилишдан олинган пул даромади учдан бир ҳисса кўпайди. Колхоз ва совхозларнинг жами рентабеллиги икки баравар ошди. Бир гектар суғориладиган ер ҳисобига олинган фойда қарийб 2 баравар кўпайди. Областда зарар кўрадиган пахтачилик хўжалиги қолмади.

Колхоз ва совхозларда алмашлаб экиладиган участка асосий ишлаб чиқариш бўлинмаси бўлиб қолди. Алмашлаб экиш участкаси коллектив пудратни янада юқори поғонага кўтаради, меҳнатчиларга ернинг хўжайини бўлиш туйғусини сингдиради. Коллектив пудратни ташкил этишга бундай ёндашиш илмий асосланган алмашлаб экишни тўла ўзлаштиришни жадаллаштириш, деҳқончилик маданиятини ва ер ҳосилдорлигини ошириш, мустаҳкам ем-хашак базаси яратилишини таъминлаш, иқтисодий вазифалар билан бир қаторда социал масалаларни ҳам ҳал этиш учун янада қулай шароитларни яратиш имконини беради. Колхоз ва совхозларда алмашлаб экиладиган участкаларни вужудга келтириш натижасида йиллик иш ҳақи фонди 2,5 миллион сўмга борадиган 3000 дан кўпроқ кишини бошқа ишлар учун бўшатиб берилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети биз ўтказаётган ишни қўллаб-қувватлади, бу ишнинг натижалари марказий ва республика матбуотида бир неча бор ёритилди. Шу билан бирга биз, қилинган бу ишлар — область халқ хўжалигини бошқариш соҳасидаги бутун фаолиятни такомиллаштириш юзасидан узоқ вақт қунт билан қилинадиган иш йўлида қўйилган дастлабки қадамларгина эканини тушуниб турибмиз. Ҳали ҳал қилинмаган масалалар кўп, аввало ҳозирча партиянинг замонавий талабларига жавоб бера олмайдиган даражада турган меҳнат унумдорлигини ҳар томонлама ошириш, меҳнат интизомини, маҳсулот етказиб бериш интизомини мустаҳкамлаш; маҳсулот таннархини камайтириш ва унинг сифатини ошириш; асосий фондлар ўз вақтида ишга туширилишини таъминлаш ва мавжуд қувватлардан тўла-тўкис фойдаланиш; техника тараққиётини жорий этиш ва ҳоказолар мана шундай масалалар жумласига киради.

Беш йилликнинг келгуси йилларида область олдида халқ хўжалигини, айниқса, пахтачиликни ва аввало унинг ингичка толали навларини етиштиришни янада юксак суръатлар билан ривожлантиришни таъминлаш соҳасида муҳим вазифалар турибди. Айрим проблемаларга тўхталиб ўтишга ижозат бергайсиз, ўртоқлар.

Ингичка толали нав ғўзанинг баргини сунъий равишда тўктирадиган дефолиантларнинг самараси кам, улар ҳали пишиб етилмаган ҳосил элементларига қаттиқ таъсир қилиб, ҳосилга ва пахтанинг сифатига катта зарар етказмоқда. Энг муҳими шуки, бу дефолиантлар агротехника талабларига тўла-тўкис мувофиқ келмаяпти, шу сабабли қайтадан дорилашга мажбур бўляпмиз, бу эса бирталай қўшимча моддий чиқимлар билан ва ҳосил теримида вақтнинг зое кетиши билан боғланган.

Пахта терадиган ва уни қўшимча равишда ишлайдиган мавжуд машина-механизмлар ўртача толали нав пахтага мўлжаллаган бўлиб, ингичка толали пахта учун мукаммал эмаслигини ҳам айтиб ўтиш керак. Ҳозирча бу масала ҳал бўлмай қолмоқда.

Юксак типли тола берадиган серҳосил, тезпишар навларни ҳосил қилиш мақсадида ингичка толали пахтачиликдаги селекция ишини яхшилаш зарурати аллақачон пишиб етилган. Ҳозир бизда биринчи ва иккинчи типларга мансуб тола олинадиган ипак пахтанинг бир неча нави бўлса ҳам, аммо уларнинг пишиб етилиш даври узоққа чўзилади. Мана шуларнинг ҳаммаси ҳосил терими муддатлари декабргача чўзилишига олиб бормоқда.

Депутат ўртоқлар! Ушбу сессия муҳокамасига тақдим этилган СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1984 йилги Давлат плани билан Давлат бюджети лойиҳалари ўн биринчи беш йиллик вазифаларига, давлатимизнинг партия XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумлари ишлаб чиққан иқтисодий сиёсатига мувофиқ келади. Шу ҳужжатларни тасдиқлаш тўғрисида илгари айтилган таклифларга мен ҳам қўшиламан.

Сурхондарё областининг меҳнаткашлари ўз олдиларида турган вазифаларни бажариш учун ҳамма зарур ишларни қиладилар, деб КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Советига ва Совет ҳукуматига ваъда беришга рухсат этгайсизлар **(Қарсаклар).**

СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

ХАЛҚАРО АҲВОЛ ВА СОВЕТ ДАВЛАТИНИНГ ТАШҚИ СИЁСАТИ ТЎҒРИСИДА

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг Олий Совети империалистик кучларнинг, аввало АҚШнинг милитаризми ва агрессивлиги кучайганлиги сабабли жаҳондаги вазият ғоят кескинлашиб кетганлиги муносабати билан жиддий хавотирлик билдириб, **қарор қилади:**

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Ю. В. Андроповнинг 1983 йил 28 сентябрдаги ва 24 ноябрдаги Баёнотлари тўла-тўкис ва батамом маъқуллансин. Ана шу Баёнотларда ҳозир халқаро аҳволни чигаллаштириб юборган сабабларга чуқур ва ҳар томонлама баҳо берилган. Совет Иттифоқининг тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлашга, қуролланиш пойгасини жиловлашга, давлатлар ўртасида ҳамкорликни кенгайтириш ва чуқурлаштиришга қаратилган ўзгармас йўли тасдиқланган.

СССР Олий Совети Коммунистик партия билан Совет ҳукумати Совет Иттифоқининг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш ҳамда совет халқи ва иттифоқчиларининг хавфсизлигини таъминлаш соҳасида кўраётган амалий тадбирлари ҳамда чораларини батамом қўллаб-қувватлаб, маъқуллайди.

Инсоният империализмнинг телбаларча урушқоқлик сиёсати дунёга солаётган хавф-хатар тўғрисида огоҳлантирилди. Аввало, АҚШ ва унинг НАТОдаги иттифоқчилари халқаро хавфсизликнинг негизи бўлиб хизмат қилаётган мавжуд ҳарбий мувозанатни ҳар қандай қилиб бўлса ҳам бузишга интилаётганлигида, Американинг янги ядро ракеталари Ғарбий Европада жойлаштирилаётганлигида ана шу сиёсат намоён бўлмоқда. Америка ракеталари Ғарбий Европада жойлаштирила бошланганлиги Женевадаги музокараларни давом эттиришнинг иложини қолдирмади.

АҚШ ҳамда у билан ҳамкорлик қилаётган реакцион режимлар ва ҳукуматларнинг дунёнинг турли районларида халқаро можароларни авж олдиришга қаратилган ҳаракатлари ҳам худди шундан далолат беради. Америка ҳарбийлари ажал уруғини сочиб, вайронгарчиликлар келтирмоқда, бошқа мамлакатлар халқларининг суверенитети ва мустақиллигини поймол этмоқда. Вьетнамдаги уруш каби Гренадага қарши агрессия ва унинг қонунга хилоф равишда босиб олинганлиги АҚШ тарихига шармандали саҳифа бўлиб киради. Вашингтоннинг Марказий Америкадаги (бу ерда у Никарагуага қарши эълон қилинмаган уруш олиб бормоқда) буюк давлатчилик сиёсати; Куба Республикаси шаънига қилинаётган дўқпўписалар; Америка билан Исроил Ливанни босиб олганлиги; Жанубий Африка Республикасининг Анголага ва Африкадаги бошқа мамлакатларга қарши агрессияси ошкора қўллаб-қувватланаётганлиги қаҳр-ғазабни қўзғамоқда. Империалистик давлатлар БМТ Уставини, халқаро ҳуқуқ нормаларини бузиб, ўзгаларнинг ерларида хўжайинлик қилиш, бошқа мамлакатларнинг табиий ресурсларини тасарруф этиш, Осиё, Африка, Лотин Америкаси халқларига ўз ҳукмини тиқиштириш ҳуқуқини даъво қилиб чиқмоқдалар.

СССР Олий Совети мустақил давлатлар ва халқларнинг ишига империалистларнинг аралашувини, агрессия ва қўпол куч ишлатиш сиёсатини қатъиян қоралаб, АҚШ конгрессини ҳамда НАТОдаги бошқа мамлакатларнинг парламентларини шу мамлакатларнинг ҳукуматлари тинчлик иши учун хатарли бўлган «кучни пеш қилиш» сиёсатини ўтказишдан, ҳарбий устунликка эришиш йўлидаги уринишлардан воз кечишлари учун ўзларининг барча имкониятларидан фойдаланишга даъват этади. Амалда тенглик ва баб-баравар хавфсизлик принципини эътироф этиш, шу асосда ўзаро мақбул шартномаларга эришиш учун интилиш — ҳозирги шароитда халқлар тинчлиги ва хавфсизлигини мустаҳкамлашнинг имкони бўлган бирдан-бир йўлидир.

СССР Олий Совети шуни таъкидлайдики, АҚШ ва НАТОдаги бошқа мамлакатлар Американинг ўртача олисликка учириладиган ракеталари Европада жойлаштирила бошлангунга қадар мавжуд бўлган аҳволга қайтишга тайёр эканликларини намоён этганлари тақдирда Совет Иттифоқи ҳам шундай қилишга тайёрдир.

СССР Олий Совети БМТ Бош Ассамблеяси ядро урушини қоралаш тўғрисидаги Декларацияни, шунингдек ядро қуролларини кўпайтирмаслик ҳақидаги, космик фазода қуролланиш пойгасининг олдини олиш тўғрисида қарорлар қабул қилганлигидан астойдил мамнун эканлигини изҳор этади ҳамда АҚШ билан НАТОдаги бошқа мамлакатлар ҳам бу қарорларни амалга ошириш тадбирларини кўриб чиқишга тайёр бўлсалар, Совет Иттифоқи ҳам бунга тайёр эканлигини билдиради.

СССР Олий Совети Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар билан Шимолий Атлантика иттифоқига аъзо бўлган давлатлар ўртасида ўзаро ҳарбий куч ишлатмаслик ва тинчлик муносабатларини қўллаб-қувватлаш тўғрисидаги; ядро қуролига эга бўлган барча давлатлар Совет Иттифоқидан ўрнак олиб, ўз зиммасига ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатмаслик мажбуриятини қабул қилиши ҳақидаги; космик фазода қуролланиш пойгасининг олдини олиш тўғрисидаги таклифлар рўёбга чиқарилишига эришиш учун қатъият билан ҳаракат қилиш зарур, деб ҳисоблайди.

СССР Олий Совети Совет ҳукуматига Совет давлати билан иттифоқчиларининг хавфсизлигини таъминлашга, вужудга келаётган ҳолларни ҳисобга олиб, халқаро вазиятни яхши томонга ўзгартира оладиган зарур тадбирларни бундан буён ҳам амалга оширишга қаратилган йўлни давом эттиришни; Европада ишонч ва хавфсизликни мустаҳкамлаш тадбирлари ҳамда қуролсизланишга доир Стокгольм конференциясида ҳам шу йўлни актив равишда ўтказишни топширади.

СССР Олий Совети Совет Иттифоқи Ғарбда ёки Шарқда бўлмасин — биронта ҳам мамлакатнинг хавфсизлигига тажовуз қилмаслигини тантанали суратда билдиради. У барча мамлакатлар билан тинчликда яшашни ва турли ижтимоий-сиёсий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш принципини рўёбга чиқаришни истайди.

Совет давлати ҳокимиятининг олий органи ақл-идрок инсониятни ядро ҳалокатидан омон сақлаб қолиши мумкин ва лозимлигига комил ишонч билдиради. Дунёдаги барча мамлакатларнинг парламентлари ва халқлари бугунги кунда энг ўткир бўлиб турган шу проблемани ҳал этишга салмоқли ҳисса қўшишлари мумкин ва лозим. СССР Олий Совети ва совет халқи уларни мана шунга даъват этадилар.

Совет Иттифоқининг тинчликсевар ташқи сиёсати бундан буён ҳам Совет Иттифоқи Коммунистик партияси теварагига мустаҳкам жипслашган бутун халқнинг фидокорона меҳнатига қатъий таянаверади.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Ю. АНДРОПОВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль.
1983 йил 29 декабрь.

СССР Олий Совети палаталари ташқи ишлар комиссияларида

28 декабрь куни Кремлда СССР Олий Совети Иттифоқ Совети ва Миллатлар Совети ташқи ишлар комиссияларининг қўшма мажлиси бўлди.

Мажлис ишида Иттифоқ Совети Ташқи ишлар комиссиясининг раиси — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари К. У. Черненко, Миллатлар Совети Ташқи ишлар комиссиясининг раиси — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари Б. Н. Пономарев, КПСС Марказий Комитетининг секретарлари М. В. Зимянин, К. В. Русаков иштирок этдилар.

Мажлисда СССР Олий Совети Президиумининг секретари Т. Н. Ментешашвили ҳам ҳозир бўлди.

Мажлисни К. У. Черненко олиб борди.

Комиссиялар палаталарнинг топшириғига мувофиқ Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг мажлисларида депутатлар киритган таклифларни кўриб чиқдилар ҳамда СССР Олий Советининг «Халқаро аҳвол ва Совет давлатининг ташқи сиёсати тўғрисида»ги қарори лойиҳасини сессиянинг тасдиқлаши учун тақдим этиш ҳақида қарор қабул қилдилар.

Масалани муҳокама этишда депутатлардан: Белоруссия Компартияси Минск область комитетининг биринчи секретари В. А. Микулич, С. М. Киров номли Макеевка металлургия заводи партия комитети секретарининг ўринбосари В. В. Никитенко, Татаристон АССР Ёзувчилар союзи правлениесининг раиси Г. А. Ахунов, СССР Композиторлар союзи правлениесининг биринчи секретари Т. Н. Хренников, «Правда» газетасининг сиёсий обзорчиси, Тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитетининг раиси Г. А. Жуков, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров иштирок этдилар. (ТАСС).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

К. Д. УШИНСКИЙ НОМИДАГИ ЎҚИТУВЧИЛАР МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ ВА ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ МАРКАЗИЙ ИНСТИТУТИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Халқ маорифи ходимларининг малакасини оширишдаги хизматлари, педагогика фанини ривожлантиришга қўшган ҳиссаси учун ва ташкил этилган кунига 50 йил тўлиши муносабати билан К. Д. Ушинский номидаги ўқитувчилар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш марказий институти Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси О. САЛИМОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри.
1983 йил, 29 декабрь.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми педагог кадрлар малакасини ошириш ишидаги хизматлари, актив илмий, педагогик, жамоат фаолияти учун ҳамда К. Д. Ушинский номидаги ўқитувчилар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш марказий институтининг 50 йиллиги муносабати билан: институт ректори Муҳсин **Одилов**, проректори Салтанат **Ҳайдарова** ўртоқларга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган халқ маорифи ходими»**, институт доценти ўртоқ Раҳим Комилович **Усмонов**га **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи»** фахрий унвонлари берди.

К. Д. Ушинский номидаги ўқитувчилар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш марказий институти ходимларидан бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада театр санъатини ривожлантиришдаги хизматлари учун Тошкент Давлат музикали комедия театрининг артисти ўртоқ Фаина Иосифовна **Оленевага** **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика совет органларида узоқ йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми бўлимининг катта консультанти ўртоқ Абдусамад Зоирович **Назаров**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

Суратларда: Тошкентдаги «Болалар дунёси» магазинининг «Кичкинтой» филиалида: 1. Сотувчи Ҳ. Ҳакимова янги йил совғаларини танлашда бажонидил ёрдам кўрсатади. 2. Арча бозорида.

В. Молгачев фотолари.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

● ТОШКЎМИР (Қирғизистон ССР)

Тошкўмир ГЭСи қурувчилари мураккаб монтаж ишларини бажардилар. Жўшқин Норин дарёси устидан 80 метрли бетонопровод ўтказилди. Бу қувур орқали бетон аралашмаси тоғдан оқиб тушадиган дарёнинг сўл соҳилига олиб келинади. Шу билан асосий объектлар қурилиши учун муддатидан илгари ишлар авж олдириб юборилди. 450 минг киловатт қувватли янги ГЭС Қирғизистонда электр энергияси ҳосил қилишни анча кўпайтириш имконини беради.

● ЖДАНОВ (Донецк области).

Жданов шаҳридаги Ильич номли металлургия заводида бунёд этилаётган «3000» қалин тунукали прокат станининг биринчи навбати асбоб-ускуналари синаб кўрила бошланди. Корхона ҳар йили 1,2 миллион тонна совуққа чидамли пўлат тунука ишлаб чиқаришга мўлжалланган.

● ЛЕНИНГРАД

Серго Оржоникидзе номли Болтиқ кемасозлик заводининг меҳнаткашлари «Россия» атомоходи учун 350 тонналик блокни монтаж қилиш ишларини муддатидан илгари адо этдилар. Фан-техника тараққиёти ютуқларидан кенг фойдаланилганлиги натижасида шундай муваффақиятга эришилди. Кемасозлар амалга ошираётган технологик жараённи янгилаш комплекс программаси ишлаб чиқариш ҳажмини ва меҳнат унумдорлиги суръатларини барқарор ўстиришни таъминлайди.

(ТАСС).

ДУНЁ ВОҚЕАЛАРИ

ХАБАРЛАР ФАКТЛАР

МУТТАСИЛ РИВОЖЛАНИШ СТРАТЕГИЯСИ

КПСС Марказий Комитетининг ўз ишини тамомлаган Пленуми қарори, КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андропов нутқидаги халқ хўжалигини янада ривожлантиришнинг асосий йўналишларига оид чуқур баҳолар ва хулосалар бутун дунёда катта қизиқиш уйғотмоқда. Кўпгина мамлакатларнинг оммавий ахборот воситалари, таниқли сиёсий ва жамоат арбоблари, КПСС Марказий Комитети 1983 йил декабрь Пленумининг совет экономикасини ривожлантиришнинг жадал йўлига янада тезроқ ўтказиш тўғрисидаги ғамхўрлик билан суғорилган ғоялари ва йўл-йўриқлари Ленин партияси Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь ва 1983 йил июнь Пленумлари қоидалари ва хулосаларини давом эттиради ва ривожлантиради, ҳозирги босқичда ривожланган социализмни тинмай такомиллаштиришга қаратилган ягона сиёсий йўлдир, деб уқтириб ўтмоқдалар.

Болгария Компартияси Марказий Комитети органи **«Работническо дело»** газетаси социалистик экономикани ривожлантиришнинг энг муҳим проблемаларини муҳокама қилиш чоғидаги ишчанлик вазиятини ва Пленум қатнашчиларининг юксак активлигини таъкидлайди. Газета ўртоқ Ю. В. Андропов нутқининг текстида совет жамиятининг шиддатли, социал-иқтисодий ривожланишини белгилаб берувчи кенг кўламдаги масалаларга эътибор жалб этилган деб таъкидлайди.

Польшанинг **«Трибуна люду»** газетаси КПСС Марказий Комитетининг Пленумини Советлар мамлакати ҳаётидаги ғоят катта аҳамиятга молик воқеа, деб атади. Пленум қатнашчилари янги вазифаларни белгилар эканлар, хўжалик юритиш методларини такомиллаштириш, давлат, план ва меҳнат интизомини мустаҳкамлашга оид илгари ишлаб чиқилган тадбирлар қандай амалга оширилаётганлигини чуқур таҳлил этдилар. Бу тадбирлар сезиларли конкрет самаралар берди. Бу эса иқтисодий ўсиш суръатлари жадаллашганлигида ва кўпгина сифат кўрсаткичлари яхшиланганлигида ўз ифодасини топди. Газета ўртоқ Ю. В. Андропов нутқининг текстида совет экономикасининг аҳволи ва ривожланиш истиқболларига ғоят реалистик, чуқур ва конкрет баҳо берилганлигини таъкидлайди.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми, деб хабар беради **«Нью-Йорк таймс»** газетаси, КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андропов нутқида берилган чуқур баҳолар ва чиқарилган хулосалар ҳамда якдиллик билан маъқулланган ва қўллаб-қувватланган қарор қабул қилиш билан тугади. **«Вашингтон пост»** газетаси Пленум қарорини Совет Иттифоқида совет раҳбарларининг олиб бораётган ташқи ва ички сиёсати тўла-тўкис қўллаб-қувватланаётганлигининг далили деб баҳолади.

Совет раҳбари, деб ёзади Франциянинг **«Монд»** газетаси, ҳозирги вақтда амалга оширилаётган иқтисодий сиёсатга ижобий баҳо берди ва меҳнаткашларнинг ташаббусини янада ривожлантиришга қаратилган тадбирлар алоҳида аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади. Газета Ю. В. Андропов халқ хўжалигини планлаштириш ва бошқариш системасини такомиллаштиришга оид янги конкрет таклифларни ўртага қўйганлигини уқтириб ўтади.

Франция савдо-саноат доираларининг органи **«Эко»** газетаси меҳнат унумдорлигини ошириш ва моддий ресурсларни тежаш соҳасида план топшириқларини ошириб бажариш юзасидан Пленум белгилаган тадбирлар СССР халқ хўжалигининг айрим тармоқлари дуч келаётган бир қанча проблемаларни бартараф этишга кўмаклашишга қаратилгандир, деб ҳисоблайди.

(ТАСС).

ҚАТЪИЙ ҚОРАЛАНДИ

Халқаро жамоатчилик БМТ Бош Ассамблеясининг Нью-Йоркда ўз ишини тамомлаган 38-сессияси якунларини шарҳлаб, жаҳон ҳамжамияти ҳақиқатда ҳозирги Америка маъмуриятининг авантюрачилик, агрессив йўлини якдиллик билан қоралаганлигини алоҳида таъкидламоқда. Халқлар дунёдаги вазият кескинлашганлиги, ер юзида янги кескинлик манбалари вужудга келганлиги учун асосий айбдор деб Вашингтонни ҳисобламоқдалар. Айни вақтда Совет Иттифоқининг изчил, тинчликсевар сиёсати, унинг амалий ташаббуслари қуролсизланиш ва тинчликни сақлаб қолиш фойдасига хизмат қилувчи бир қанча муҳим қарорларни қабул этган сессия ишида самарали роль ўйнаганлиги таъкидланмоқда.

▲ СОФИЯ. Ҳозирги Америка маъмуриятининг авантюрачилик сиёсати халқаро вазият жуда кескинлашганлигининг асосий сабабидир. Жаҳон жамоатчилиги бу сиёсатни тобора кўпроқ қораламоқда. БМТ Бош Ассамблеясининг 38-сессиясида қатнашган кўпчилик делегатлар мана шу фикрни билдирдилар, деб ёзади БКП Марказий Комитетининг органи — «Работническо дело» газетаси. СССР ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар делегацияларининг изчил, амалий позицияси улар киритган амалий тинчлик ташаббуслари сессия иши муваффақиятли тугалланганлигининг белгиловчи омили бўлди, деб таъкидлайди газета.

▲ БЕРЛИН. БМТ Бош Ассамблеяси сессиясининг бош якуни шундан иборат бўлдики, унда империалист доираларнинг агрессив сиёсатига муносиб зарба берилди. Сессияда қабул этилган резолюцияларда ядро урушининг олдини олиш, қуролланиш пойгасини жиловлаш ва қуролсизланиш соҳасида конкрет аҳдномаларга эришиш зарурлиги таъкидланди. ГДР ташқи ишлар министрининг ўринбосари, ГДРнинг БМТ ҳузуридаги доимий вакили Г. Оттнинг бу ерда эълон қилинган суҳбатида шу ҳақда гапирилади.

▲ БОНН. БМТ Бош Ассамблеясининг 38-сессияси бутун дунёда тинчликни таъминлашга, хатарли қуролланиш пойгасини тўхтатишга қаратилган бир қанча муҳим қарорлар қабул қилди, деб уқтиради Ғарбий Германия коммунистларининг «Унзере цайт» газетаси. Социалистик мамлакатлар кўпчилик давлатлар томонидан кенг миқёсда қўллаб-қувватланган кўпгина резолюцияларнинг ташаббускори бўлдилар, деб уқтиради газета. Шу ҳужжатларга қарши овоз берган АҚШ ва унинг НАТОдаги иттифоқчилари бунга мутлақо зид позицияда турдилар. Америка маъмуриятининг сессияда тутган позицияси АҚШ халқаро ишларда қайси йўлдан бораётганлигини ва у Европадаги ядро қуролларини чеклашга бағишланган Женева музокараларида бир битимга келиш имкониятини нега тўсиб қўйганлигини яққол исботлайди.

▲ ВАШИНГТОН. Американинг таниқли жамоат арбоби, юрист ва публицист У. Хоффман БМТ Бош Ассамблеясининг Нью-Йоркда ўз ишини тамомлаган сессияси якунларига юқори баҳо берди. Унда қуролланиш пойгасини жиловлаш ва ядро урушининг олдини олиш юзасидан қабул қилинган резолюциялар ва ҳужжатларни рўёбга чиқариш учун зарур бўлган ҳамма чораларни кўриш керак, деб таъкидлади у ТАСС мухбири билан суҳбатда. (ТАСС).

СПОРТ

ЧАВАНДОЗЛИК:

СУВОРИЙНИНГ ҚУВОНЧИ

Республикамизнинг моҳир чавандози Дмитрий Вошчакин янги йил байрами арафасида ажойиб ғалабага эришди. У Москвада ўтказилган мамлакат қишки чемпионатида муваффақиятли куч синашиб, юқори натижага эришди. Мусобақа бошидан пешқадамликни қўлга олган чавандозимиз ўзининг «Пансион» лақабли арғумоғини ўйнатиш бўйича иккитагина очко йўқотиб, чемпион номига сазовор бўлди.

ВОЛЕЙБОЛ:

КУЧЛИЛАР САФИДА

Ригада эркаклар олий лига командалари ўртасида мамлакат чемпионатининг биринчи давра ўйинлари якунланди. Маълумки, тошкентлик динамочилар дастлабки тур ўйинларида икки марта ғалабага эришган эдилар. Бу сафар эса уч марта муваффақият қозониб, жами очколарини 5 тага етказган ҳолда олтинчи ўринни эгаллашди. Челябинскда якунланган аёллар баҳсида эса Тошкентнинг «Автомобилист» командаси қизлари учрашувларни кўтаринки руҳда ўтказдилар. Волейболчиларимиз 6 учрашувдан учтасида ғалабага эришиб, 5 очко билан кучлилар сафидан жой олишди. Энди волейболчиларимиз январь ойининг ўрталаридан бошлаб 1—6 ўринлар учун курашадилар.

ШАХМАТ:

БАҲС ЯКУНИДА

Республикамиз пойтахтида бир неча кун давом этган Бутуниттифоқ турнири ниҳоясига етди. Эркаклар ўртасида тошкентлик В. Логинов билан ярославллик Ю. Шабановлар 10,5 тадан очко тўплаб, 1—2 ўринларни эгаллашди. Тбилисилик Т. Георгадзе учинчи бўлди. Аёллар баҳсида Чирчиқ шаҳрида маҳорат ошириб, қизлар ўртасида биринчи жаҳон чемпиони номини олган Ф. Ҳасанова 13 имкониятдан 10 очко тўплаб, ғолиблик супасининг юқори поғонасига кўтарилди.

Редактор М ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ✻ ЭЪЛОНЛАР

ТАШКИЛОТЛАР, КОРХОНАЛАР, МУАССАСАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ВА ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ИЧКИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИ ЁНҒИНДАН САҚЛАШ БОШҚАРМАСИ ВА РЕСПУБЛИКА ҚЎНГИЛЛИ ЎТ ЎЧИРИШ ЖАМИЯТИ

Янги йил тантаналарини ўтказишда ёнғин хавфсизлиги қоидаларини

ЭСЛАТИБ ЎТАДИЛАР

Мактаблар, клублар, Маданият уйлари ва саройларида, бошқа ташкилотлар ва муассасаларда Янги йил байрамларини ташкил этишда ёнғинга қарши хавфсизлик учун масъуллик шу ташкилотлар ва муассасаларнинг раҳбарлари зиммасига юкланади.

Янги йил арчасини ўрнатиш жойини давлат ёнғин назорати шаҳар (район) бўлинмалари (инспекциялари) билан келишиб олмоқ лозим.

Арчани зал ўртасида мустаҳкам асосда ўрнатиш зарур. Арчани ёритиш чироқлари тажрибали электрик томонидан электр қурилмаларини ўрнатиш қоидаларига риоя қилган ҳолда ўрнатилмоғи керак. Ёритиш тармоғи электр қувватидан пасайтирувчи трансформаторсиз фойдаланилганда 12 вольтли лампочкалар тизмасини қўллаш тавсия этилади. Электр ёритгичлар мавжуд бўлмаган ҳолда арча байрамини фақат кундузги вақтларда ўтказмоқ керак. Иллюминация носоз бўлган ҳолда (учқун чиқиши, лампочкаларнинг липиллаши, электр симларининг қизиб кетиши ва шу кабилар) у носозлик батамом тузатилмагунга қадар ўчириб қўйилиши зарур.

ЯНГИ ЙИЛ АРЧАСИ ОЛДИДА БАЙРАМ ЎТКАЗИШДА:
— шам, бенгал мушаклари, фейерверкларни ёқиш;
— ўтдан ҳимоя қилувчи эритма билан ишлов берилмаган пахта, дока ёки қоғоздан костюмлар тайёрлаш:
— арчани целлюлоид, қоғоздан ишланган ўйинчоқлар ва пахта билан безатиш;
— болаларни катталар назоратисиз арча олдида ёлғиз қолдириш

ТАЪҚИҚЛАНАДИ

Янги йил арча байрами ўтказилаётган хонада ўт ўчириш бирламчи воситалари ва ёнғин чиққан ҳолда болаларни эвакуация қилиш плани мавжуд бўлмоғи даркор. **Ёнғин чиққан ҳолда 01 телефонига қўнғироқ қилинг, арча ёритгичларини ўчиринг, болаларни хонадан олиб чиқинг ва ўтни ўчиришга киришинг.**

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ИНСТИТУТИ

ишчи-ёшларнинг олий ўқув юртига киришга тайёргарлик кўриши учун

ПУЛЛИК ТАЙЁРЛОВ КУРСИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИШНИ ДАВОМ ЭТТИРМОҚДА

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида қуйидаги предметлардан: математика, география, тарих, она тили ва адабиётдан ҳафтасига 3 марта олиб борилади.

Курсга ўрта маълумотли, шунингдек 10-синфда ўқиётган шахслар қабул қилинади.

Тайёрлов курсига кирувчилар қуйидагиларни кўрсатишлари лозим: институт номига ариза, ўрта маълумоти ҳақидаги ҳужжат нусхаси (10-синф ўқувчилари учун мактабдан справка); турар жойидан, иш жойидан (ўрта маълумотли шахслар учун) справка, 2 та фотосурат (3х4 см. ҳажмида).

Ҳужжатлар чоршанба ва шанба кунлари соат 18.00 дан 20.00 гача, якшанба куни соат 12.00 гача қабул қилинади.

Адрес: Тошкент шаҳри, Олмазор кўчаси, 183-уй, 1-30 аудитория.

«Совет Ўзбекистони» газетаси редакцияси коллективи редакция ходими Н. Азимовага отаси

Фаёз АЗИМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон радиоси коллективи музикали эшиттиришлар Бош редакциясининг бош муҳаррири ўринбосари М. Мадумаровга рафиқаси

Шамсиқамар МАДУМАРОВАнинг

вафот этганлиги мун[...] билан чуқур таъзия [...] этади.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

АСРЛАР ЧОРРАҲАСИДА

Челябинск областининг жанубида XIV аср ўрталаридан қолган қизиқарли меъморий ёдгорлик — Кесене мақбараси таъмирланиб бўлди. Қизил ғиштдан ишланган минoранинг ажойиб қиёфаси тиклан-ди. Уни Темирланг минораси ҳам дейишади. Бу оригинал иншоот атроф чўлдан йигирма метрли баландликка кўтарилган. Минора олд томонидаги равоқ зангори кошинлар билан безатилган.

— Кесене мақбараси Олтин Урда зодагонларининг даҳмаси бўлган, —дейди Челябинск университети археологик тадқиқотлар лабораториясининг мудири, тарих фанлари кандидати Г. Зданович. —Унинг минораси маяк бўлиб хизмат қилган: у қадимда бу ердан ўтган карвон йўллари яқинида қад кўтарган. Утказилган қазишмалар собиқ Кесене кўли ўрнида улкан қабристон бўлганлигини кўрсатди. Археологлар бу ердан Олтин-Урда замонидаги қабрлар билан бирга эрамиздан аввалги иккинчи минг йиллик ўрталарига тааллуқли қабрларни ва ҳаттоки тош асри одамларининг масканини топдилар.

Тарихчилар ва ўлкашунослар шу жойда археологик-меъморий қўриқхона барпо этишни таклиф қилмоқдалар. (ТАСС).

XIII АСР МОДАСИ

Латвия ССР тарих институтининг археологлари эски Ригада олиб бораётган қазишмалар чоғида етти юз йиллик бошмоқни топдилар.

Бир неча аср мобайнида пойабзалнинг чарми эластиклигини йўқотмабди. Олимлар бунинг сирини аниқлашга муваффақ бўлдилар. Ҳамма гап кўнни махсус ошловчи моддалар ва бўёқларда экан. XIII—XIV асрларда эркаклар ҳам, хотин-қизлар ҳам бир хил пойабзал кийишгани аниқланди. Улар фақат катта-кичиклиги билангина фарқ қилган. Ўша вақтлардаёқ ўрдак тумшуқ ва найзатумшуқ, гул тикилган бошмоқлар бўлган.

(ТАСС).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

30 ДЕКАБРЬ, ЖУМА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Ҳужжатли фильмлар. 10.15 — Сотилган кулги. Бадиий фильм. 12.25 — Концерт. 13.05 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 16.15 — Қиш жилолари. 16.35 — Рус тили. 17.10 — Эртак ҳузурида меҳмонда. 18.45 — Фан ва турмуш. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Мультфильмлар. 20.00 — Яхмалакда. Хореографик миниатюра. 20.25 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — 1983 йил қўшиқлари. 23.25 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Болалар учун концерт. 9.50 — Бир қултум тоза сувдай. 10.10 — Илмий-оммабоп фильм. 11.15 — Маяковский биз билан. 12.10 — Билимимиз — қудратимиз. 12.55 — Деҳқон фарзанди. Бадиий фильм. 14.20 — СССР Давлат мукофоти лауреати, СССР Фанлар академиясининг академиги В. С. Пугачёв билан учрашув. 15.05 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Арча байрамида эҳтиёт бўлинг.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Болалар учун фильмлар. 12.00 — Болалар боғчасида Арча байрами. 12.30 — Концерт. 13.05 — Ташаббускорлар ўз сўзларининг устидан чиқмоқдалар. 13.25 — Сув париси. Бадиий фильм. 17.45 — Мультфильм. 18.05 — Тошкент Янги йил арафасида. 18.30 — Қорбобо шаҳар бўйлаб боради. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Оламга саёҳат. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Иван Васильевич касбини ўзгартиради. Кинокомедия. 23.30 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 15.10 — МТ-II. 18.15 — Қутлуғ қадам. Бадиий фильм. 18.45 — Бу оперетта... 19.45 — Янгиликлар. 20.05 — Бахт кулиб боққанда. Кинокомедия. 21.30 — МОСКВА-II.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

31 ДЕКАБРЬ, ШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Спортлото. 9.50 — Ҳужжатли фильмлар. 10.20 — Фильм-концерт. 10.50 — Болалар учун фильм. 13.00 — Концерт. 13.40 — Дунё воқеаладри. 13.55 — Мультконцерт. 14.35 — Инсон. Ер. Қоинот. 15.20 — Ҳамдўстлик. 16.05 — Крилов масаллари ва ҳазил қўшиқлар. 17.10 — Мультфильм. 17.30 — Мўъжизасиз мўъжизалар. 18.30 — Камалак. 19.45 — Болалар учун мультфильм. 20.10 — Юмор кечаси. 21.30 — Время. 22.05 — Рақслар, рақслар, рақслар... 22.35 — Қўшиғимиз сизга, аталган. 23.35 — Фигурачиларнинг Янги йил. бали. 00.40 — Ҳужжатли фильм. 00.50 — ЯНГИ ЙИЛИНГИЗ БИЛАН, ЎРТОҚЛАР! 01.05 — Янги йил базми. 04.35 — Юлдузлар Сизга табассум ҳадя этади. Эстрада концерти.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Агар соғлом бўлай десанг. 9.25 — Концерт. 10.05 — Болалар учун фильм. 10.50 — Саёҳатчилар клуби. 11.50 — Кийим-кечак ва фантазия. 12.20 — Балли, қизлар! 14.20 — Ҳужжатли фильм. 14.50 — Болаларга фильм. 15.55 — Тақдир ҳазили, ёки Қушдай енгил бўлинг. Бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар. 19.30 — Оперетталар олами. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.50 — Чанғи икки кураши бўйича жаҳон кубоги. 21.30 — Время. 22.05 — Эркин шамол Бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар. 00.10 — Концерт. 00.40 — Ҳужжатли фильм. 00.50 — ЯНГИ ЙИЛИНГИЗ БИЛАН!

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Мультфильмлар. 10.55 — Олтин девор. Телеспектакль. 12.40 — Фильм-концерт. 13.10 — Аёз бобо. Бадиий фильм. 14.35 — Киноконцерт. 17.00 — Дўстлик экрани. 18.00 — Концерт. 18.40 — Мультипанорама. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Катталар учун мультфильм. 20.00 — Қаҳрамон Дадаев чалади. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Цирк! 21.30 — Время. 22.05 — ЯНГИ ЙИЛ БАЗМИ. 23.45 — ЯНГИ ЙИЛ ТАБРИГИ. 00.05 — ЯНГИ ЙИЛ БАЗМИ (давоми).

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

РАДИО

30 ДЕКАБРЬ, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Тинчлик ва дўстлик қўшиқлари. 9.30 — Ғолиблар. 11.15 — Музикали 1983 йил. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Қишлоқда жамунали маиший хизмат кўрсатиш учун. 19.25 — Ёшлик. 21.15 — Концерт. 22.30 — Радиопостановка.

31 ДЕКАБРЬ, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Янги йил тўлқинида. 8.30 — Қалбга яқин қўшиқлар. 9.30 — Инсон меҳнати билан гўзал. 10.15 — Дугоналар. 11.30 — Концерт. 11.50 — Янги йил тўлқинида. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Хатларингизни ўқиб... 14.00 — Янги йил тўлқинида. 14.05 — Олтин қўлларни мадҳ этамиз. 15.40 — Ёшлик куйлайди. 16.15 — Янги йил тўлқинида. 17.00 — Музикали программа. 18.15 — Халқаро аҳвол кундалиги. 18.30 — Қиш оқшомида. 19.00 — Янги йил тўлқинида. 19.25 — Ер айланади. 20.15 — Даврамизга марҳабо. 21.00 — Қўшиқларимиз сизга, дала меҳнаткашлари. 22.30 — Ассалом, қўшиқ. 23.00 — Янги йил тўлқинида. 23.10 Сеҳргарлар орамизда яшайди. 23.40 — ЯНГИ ЙИЛИНГИЗ БИЛАН, ЎРТОҚЛАР! 00.03 — Сеҳргарлар орамизда яшайди.

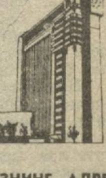

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П. Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16. 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.

Р. — 02376. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б.—298. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15